

Dünyaya Başkaldırıyoruz

12.Sayı | Ekim '25 | 50 ₺

Dünyaya Başkaldırıyoruz

*Kitap Dizisi 12
Ekim 2025*

Dünyaya Başkaldırıyoruz
Kitap Dizisi
Sayı: 12
Ekim 2025

ISBN: 978-605-84928-9-9

Editör
Demet Demeter

Dergiye Ulaşabileceğiniz
Adresler

Şişli: Ayışığı Ekin Sanat Derneği
Mecidiyeköy: Yeni Dönem
Yayıncılık
Eskişehir: Faust Sahaf&Kafe/
Uçurtma Kitap Kafe/Eflatun
Kitap Kafe
İzmir: Yakın Kitabevi /
Kabuk Kitapevi (Alsancak)

Kapak Tasarım
Canser Dayanır

Sayfa Düzeni
Ceyda Gedik

Yeni Dönem Yayıncılık
Basın Dağıtım Eğitim Hizmetleri
Tanıtım Org.Tic.Ltd. Şti.

Mecidiköy Mah. Kervangeçmez
Sok. No:14/4 Şişli/İstanbul
Tel-Fax: 0 (212) 533 32 57

Baskı
Alesta Ajans Basım Medya ve
Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd.
Şti. Davutpaşa Cad. Güven
İş Merkezi No:83 D Blok D. 349
Topkapı -İST Tel:0212 5012120
Sertifika No: 45526

Sitemizi
incelediniz mi?

İçindekiler

Çıkin	3
Sosyalist Kurtuluş	4
Kapitalizmde Her Şey Satılık	9
Sosyal Medya ve Bedenlerimiz	11
Bir Kez Daha Taciz ve İfşa Üzerine	13
Bakım Annelerinin Mücadelesi: "Bir Uyanan Birçok Kişiyi Uyandırabilir.....	19
Evden Çalışmak: Hayal mi? Mücadele mi? ..	23
Süpüre Süpüre Kazanacağız.....	25
Kadın Kampı=Öğrenmek+Paylaşmak+ Farkındalık	26
Nepal ve Kamp Üzerine	29
İnsanlığın Kurtuluşunu Sağlayan Yeni Bir Çağın Eşiğinde	35
Kadının Tam ve Eksiksiz Kurtuluşuna Marksist Bakış	39
"Doğal" Afetler ile Gelen Ekolojik Yıkımın Yüğü Kimde?	43
Öldüren Düzeni Yıkma İçin Örgütlen!	48

İletişim

Sizin de söyleyecekleriniz var, biliyoruz. Bize
Üretimlerinizi ulaştırın, daha çok kadın sesimize
ortak olsun.

gmail: dunyayabaskaldir@gmail.com
twitter: @DunyayaBskldr
web: dunyayabaskaldir.wixsite.com/kadin

çıkın

Yine yeniden merhaba,

12. sayımızı hazırladığımız bugünlerde, dünyanın birçok bölgesinde pek çok gelişmeler yaşanıyor. Sanki dünya kaynayan bir kazan gibi... Suriye, Filistin... Endonezya, Nepal, Fransa, Ekvador... Halklar özgürlüğüne kavuşana kadar bu kazan kaynamaya devam edecek.

Bir tarafta savaş, yıkım, insanlık dışı bir vahşet yaşanırken diğer tarafta bütün bunlara karşı ülkesini terk etmeyip kahramanca savaşan dünyanın ve yüzyılımızın en kahraman halklarından biri olan Filistin halkının özgürlük mücadelesi sürüyor. Ve tüm dünya işçi ve emekçi halkları, kadınlar, gençler yeni bir dünya özlemiyle yaşadıkları ülkelerin sermaye sınıfına karşı fedakarca mücadele ediyor.

Yeni yüzyılın, 21. yüzyılın kahramanları kadınıyla erkeğiyle yeni bir dünya yaratma mücadelesi veriyor. Bu mücadele içerisinde kadınların mücadelesi özel bir yere sahip...

Özgür ve eşit olacağımız, savaşız,

sömürsüz ve öldürülmediğimiz, çocuklarımızı okula aç göndermediğimiz, sokaklarında rahatça nefes alabildiğimiz bir dünyayı yaratmak için biz kadınların örgütlenmekten başka bir seçeneği yok. Daha fazla açlıkla, yıkımla, tacizle, şiddetle, kadın cinayetleriyle, bebek ölümleriyle, çürümeyle, yozlaşmayla ve daha çoğuyla karşılaşmamak için örgütlenmek ve örgütlü bir mücadele yürütmekten başka şansımız yok.

Bireysel olarak da bu sistemin her türlü yobazlığına, çürümüşlüğüne karşı verdiğimiz mücadele çok önemli. Fakat bireysel mücadelemiz ile sonuç almamız mümkün değil, bunu hepimiz yaşayarak görüyoruz. O nedenle örgütlenmemiz, birlikte mücadele yürütmemiz, birlikte savaşmamız çok önemli. Asla yalnız olmadığımızın bilinciyle örgütlü mücadeleyi büyütmeliyiz.

Emekçi kadınların önümüzdeki süreçteki örgütlenme çalışmalarında, mücadelesinde, eylemlerinde yer al. Özgürlük düşlerimizi gerçekleştirmek ve birlikte yaratmak için;

Sen de Eka'da Örgütlen!

Sosyalist Kurtuluş

Sena Kızılırmak

Daha önce bir yazıda demiştik ki, “feminist şiarları” ortaya koyanlarla mücadeleci kadın kitlesi ve kadınların gerçek kurtuluşu, özlemi arasında büyük farklar vardır. İsyan-
cı, mücadeleci kadınların arzu ettiği özgürlük ve eşitlik, mevcut erkek egemen kapitalist sistem sınırlarının dışında değildir ve dahası, kadınları harekete geçiren, isyan ettiren şey tam da bu sınırların, bu kabuğun kadınlara dar gelmesindendir. Bu dar kabuk çatlayalı çok olmuştur; özne, daha ilerisini yaşama arzusuyla mücadeleyi göğüsleyerek ileri çıkmıştır.

Feminizme bakılırsa bu hareket, büyük bir hak mücadelesidir. Oysa gerçekte, ne elde edilirse edilsin kadınların hayatlarında, toplumsal konumlarında ciddi, köklü, kalıcı bir değişim yaratmayan kazanımların, niteliksiz, yaşamda tutarsız, geçici, dar ve göstermelik kalması bunun bir hak mücadelesi olmadığını,

olmayacağının apaçık göstergesidir. Yine de yıllarca feministlerin yaptığı şey, “bu sefer olacak”, “bu sözleşmeyle olacak”, “şu yasa uygulanırsa olacak” diyerek, dar gelen kabuğun yarattığı isyanı, tekrar tekrar burjuva yasal sınırlara geri çekerek boş umutlar yaratmaktı!

Ne var ki, dinci faşist iktidarın baskı ve saldırıları artmaya devam etti. Bilhassa ekonomik ve siyasal krizin derinleşmesi, emekçi, yoksul halkları, ezilenleri mücadeleye daha köklü değişim talebiyle çekerken, dinci faşist iktidar baskı ve saldırılarının dozunu şiddetlendirip daha geniş kesimlere doğru yaydı. Böylece sistemin çöküşü daha geridekiler tarafından bile görünür hale geldi. Ve yıllarca “akademik” feministlerin iktidarla yan yana duruşuyla gökyüzüne bıraktığı umut balonları hızla sönmüş “bu sistemde hiçbir şey olmaz, değişmez” karşılığına dönüşüp yere çakıldı.

“İsyancı, mücadelecı kadınların arzu ettiği özgürlük ve eşitlik, mevcut erkek egemen kapitalist sistem sınırlarının dışında değildir ve dahası, kadınları harekete geçiren, isyan ettiren şey tam da bu sınırların, bu kabuğun kadınlara dar gelmesindendir.”

Gerçekten de dinci faşist iktidar, karakteri gereği hiç hazzetmese de bu feministleri sofrada, yanında tutmuştu. Bu sadece bir imaj çabası değildi. Onlara tahammül ediyordu. Çünkü, mücadeleye uyanmış, hayatında eşitliği ve özgürlüğü somut olarak görmek isteyen kadın kitlesinin önünde onlarla (feminizm) bent kurmayı umuyordu. Üstelik “türban özgürlüğü” diye (ki bu bir özgürlük meselesi değildi, dinci-gerici ideolojinin “açılımı”ydı!) en çok “kıyameti” onlar kopararak iktidara kadınlar arasında yer açma fırsatı veren de onlardı. Şimdi kimi feministler “ama laisizm sadece inanç özgürlüğü olamaz” vs derken, yıllar önce bu çerçeveyi çizmekte nasıl ortak olduklarını anımsayamıyorlar! Ama buraya bir şey daha eklemek gerekir: “Akademik” feminizmin asıl görevi / etki alanı “sol”du. Bilimum solun kadınları, örgütleri feminizmin hayranı olup çıkmış, parlamentarizm

sevdasıyla zaten kızıl bayrakları indirmiş olanlar hemen mor bayrakları açmışlardı. “Akademik” feminizmin saha etkinliği/eylemciliğini bunlar üstlenmişti. Yoksul mahallelere, okullara, işyerlerine feminizmi kadın kurtuluşu olarak anlatmak, taşımak, sofrada yeri olan “akademik” feministlerin yapamayacağı işlerdi. “Sol” menşeli olanlar, hükümete muhalif, feminizme hayran, ona dönüşmekte istekli, sosyalizmi yuhalamakta gönüllüydü.

Ancak, ezilenler nezdinde iktidarın vaktinin dolduğunu bildiren Gezinin çıkagelmesi, daha öfkeli, özgürlüğüne tutkun yeni nesillerin kadın cinayetlerine bireysel (yahut kurumsal içinde bireysel), münferit gibi gösterilen dinci-gerici saldırılara tepkisi, sokaklarda, eylemlerde boy göstermesi, dinci faşist iktidar içinde kadınlara bu araçlarla ket vurma umudunun sona ermesiydi. O yüzden “akademik” feministlerin hayal kırıklığı dolu bakışları altında, hiç umursamadan o son balonu patlatmıştı. Sözleşme bir anda buhar olup uçtu. Onu yolundan geri döndürme

“Yıllarca feministlerin yaptığı şey... dar gelen kabuğun yarattığı isyanı, tekrar tekrar burjuva yasal sınırlara geri çekerek boş umutlar yaratmaktı!”

çağrılarını boş bir kubbedeki sedalar gibi geri kendi kulaklarında çınladı. Artık feminizmin yeni favorisi düzenin en eski burjuva partisiydi.

Sizleri sıkma pahasına bu “hikayeyi” anımsattık çünkü, filmi başa sarıp sarıp izletmek gibi bir huyu var feminizmin. Onlar başa sardıkça mecbur biz de unutulmaya bırakılanı (hiç yaşanmamış gibi) hatırlatıyoruz. Çünkü, tekrar tekrar aldatılmak kaderini ezilen kadınların kabul etmemesini istiyoruz.

Dinci-faşist iktidarın, devrimi yenme görevine bağlı kalarak faşizme, ezilenleri teslim almak için tüm ezilenlere, özellikle kadınlara yönelik başlattığı saldırının -ki sözleşmenin iptali de bunun açık ilanıydı- her adımda genişlediği, sonuna vardırma (dinci-faşist bir dikta olarak) isteği inkar edilemezdir. İşte tam bu noktada, dün küçük-orta burjuva sınıftan kadınların başını çektiği “akademik” feminizm nasıl bir rol oynamış ve iktidarın dinci faşist karakteri onları nasıl ilgilendirmemişse bugün de “sol”, “demokrat” menşeli feministler, CHP gibi gerçekte tekellerin politik temsilcisi olan “burjuva muhalefet ile birlikte “Cumhuriyet kazanımlarından vaz geçmeyeceğiz”, “Laisizm kadınlar için tek dayanak-tır” diyerek devrimci değişim karşısında aynı uğursuz rolü oynuyor.

Aynı uğursuz rol, gelişmelere aynı kör bakışla güya kadın özgürlüğü, kurtuluşu için bir mücadele hattı örüyorlar...

Kadınları, mücadeleyi, laisizm, burjuva cumhuriyet çatısı altında birleştirmek için dökülen dil, tipik bir burjuva partinin söylemiyle birebir aynıdır. Mesele şu, tekerci devlet altında, hele bizimki gibi emperyalizme tümüyle bağımlı, işbirlikçi tekerci devletlerde laisizm ne dinci-gerici faşizmin panzehiri olabilecek kadar bir güçtür ne de kadınların top-

lumsal eşitliği ve özgürlüğünde... Burjuva cumhuriyetin yüzyılına, sadece birkaç örneğine bakmak bunu görmek anlamak için yeter. Osmanlı despotizmini devralan cumhuriyetin laisizm adına yaptığı bir tek uygulama olmuştur; o da, şeriat ve hilafetin (halifelik) kaldırılmasıdır. Fakat yüzyıl boyunca devletin hep bir dini, hatta mez-

hebi olmuş, toplumla, azınlıklarla, “yurttaş”larla ilişkisini böyle yürütmüştür. Dine verilen önemde hiçbir değişme gerçekleşmemiştir. Gerektiğinde (yani burjuva sınıf çıkarları gereği) en gerici, dinci kesimleri “aziz”, “değerli”, “duyarlı” vatandaş olarak üstün tutmuş, ezilenlerin, azınlıkların üstüne sürmüştür. (Hatırlamayanlar burjuva gazetelerin çeşitli tarihlerdeki arşivlerine bakabilir?... Misal “6-7 Eylül olayları”

gibi.... Misal “Sivas katliamı” gibi...) Bugün iktidarın tarikat ve cemaatlerle ilişkisinden muzdarip olanlar, burjuva devletin şu ya da bu ölçüde yüzyıl boyunca bu ilişki içinde olduğunu ya bilmiyor ya da dinleyenlerin bilgisizliğini kendi kurnazca bilgileriyle doldurmak istiyorlar.

Yüzyıl önce tekke ve zaviyeler (bugünkü kullanımla tarikat-cemaatler) yasaklanmıştı. Çünkü nüfusun yüzde doksanı kırsaldıydı ve her bir inancın sayısız koldan oluşan “ocağı”, “kubbesi”, sayısız “imamı”, “piri”, “dedesi”, “hocası” ve bunların da nüfuz ettiği kitle grupları vardı. Bunlar ekseri toprak düzenine bağımlıydı. Haliyle yeni egemen olmaya çalışan burjuva sınıf ve çıkarları karşısında, burjuva bir toplum olabilme açısından bunlar, yemekteki sinekler gibiydi. Burjuva devletin yaptığı, yeni devleti, düzeni kabul ettirmek, yeni düzlemde devletle -en uygun olanları- ilişkilendirmek, yeni burjuva devletin çıkarlarına göre hareket serbestisi vermektir. Örneğin Naksibendi tarikatı (ki Fetö’nün tarikatıdır) bunlardan biridir, en eski ve daima en kullanışlı olanıdır. Diyanet gibi bir kurum da bu “devletleştirme” içindi. Peki neden “hem yasaklanıp, hem devletleştirilmiş”tir? Çünkü tarih boyunca tüm sınıflı devletlerde olduğu gibi karşı-devrimci konuma sahip burjuva devletler de, halklara,

ezilenlere “din afyonu”nu içirmeden varlıklarını uzatamazlar. Laisizme rağmen dine, dinsel gericiliğe, sarılmak zorunda kalırlar. 20. yüzyılda, özellikle proleter ve halk devrimleri rüzgarları kıtaları sarsıyorken hepsi yasaların aksine daha fazla “din devleti” gibi davranmıştır.

Bir şeyi daha hatırlayalım...

Bir kere bizdeki burjuva sınıfın ve cumhuriyetin doğduğu koşullarda, genel olarak burjuva sınıf devrimci olma özelliğini de koşullarını da yitirmişti. Yani Türk burjuvazisi yeni doğuyor diye tarih onun için burjuvazinin en baştaki devrimci rolünü vermez, içine doğduğu şartlardaki rolü neyse onunla gelir, o şartlara uygun işlevi icra eder. (O şartlarda bağımsız, devrimci rolü gerçekleştirebilecek tek sınıf, -bugün olduğu gibi- proletarya idi.) O yüzden Türk burjuvazisinin sahip olduğu cumhuriyetin laisizmi hiçbir zaman dine, gericiliğe kapıları kapatmamış, devlet-din işleri ayrılmamış, dinin eski biçimi, örgütlenmesi ıslah edilmiş, bünyeye alınmıştır.

Peki bugünkünün tarikat-cemaatlerle daha yakın oluşunun, “hilafet vaktidir” deyişinin hiç mi anlamı yok? Elbette var. Fakat bu, burjuva devlet sicilini temizlemez, burjuva laisizminin çapsız, niteliksiz oluşunu değiştirmez, övgüye layık kılmaz... Daha önemlisi bugünkü

*“Bağrından
erkek
egemenliği hiçbir
zaman atmamış olan
burjuva cumhuriyetin
yetersiz, niteliksiz,
tutarsız ‘kazanımları’
mıdır ezilen
kadınlara layık
olan?”*

kör gözüne biçiminde yaşıyorsa, kundaktaki çocuklar dahil olmak üzere toplum üzerine her tür gerici-liği oluk oluk akıtmak istiyorlarsa; tüm kurumların baştan aşağı dinsel giysilerle görünmesini arzuluyor-larsa; bunun için hiçbir engel, yasa tanımıyorlarsa çok büyük nedenler vardır. Bir, kapitalist burjuva dev-letin çöküş ve çürümesi tarihinin görülmemiş boyutlarındadır. İki, top-lum üzerindeki denetimi yitirmenin verdiği o çılgın çaresizlik içindedir. Biz buna devrimin kaçınılmaz gelişi diyoruz.

Dinci faşist iktidar bu ka-çınılmazlıkları, devrimin bu baskısından biraz olsun kurtulmak için bütün yatırımı dinci-gerici faşist diktaya yapıyor. Onun karşısındaki “burjuva muha-lefet” ise (-ki ger-çekte karşısında değildir, sistemden kopuş yaşayan halk yığınlarının yarattığı baskı nedeniyle karşıtıymış gibi duruyor) ezilenler devrime akmasın, devrimci politikalar halklar arasında yayılma-sın diye eski, dökülmüş, yıpranmış, tarihi geçmiş olana yeni övgüler düzmek ile uğraşıyor. Bu ikisinin birbirinin aynı işle iştigal olduğu açıktır.

Şimdi... “sol” menşeli olmak üzere bilumum feminist grup-örgüt özgürlüğünü isteyen geniş kadın kitlesine diyorlar ki, bu gerçeği unuttun, karşımızda en gerici, tüm haklarımıza göz dikmiş dinci-gericiler (faşizm bile diyememesi manidardır) var ve eksik de olsa, burjuva da olsa laisizm etrafında birleşelim, “Cum-

huriyet kazanımlarımızdan” vazgeç-meyelim...

Biz komünistler, komünist kadınlar da diyoruz ki, “yeter artık!” Bu politika işbirlikçi tekelci kapita-lizmi uçurumdan kurtarmaya yarar, ezilen kadınları, emekçileri, gençleri değil... Sosyalizm, sosyalist kurtuluş çağrısı dururken, kavgayı devrim için büyütmek, devrimci yoldan yürümek varken, bağrından erkek egemenliği hiçbir zaman atmamış olan burjuva cumhuriyetin yetersiz, niteliksiz, tutarsız “kazanımları” mıdır ezilen kadınlara layık olan? Eski, ömrü dolmuş olan, bize gün

*“Biz
buna
devrimin
kaçınılmaz gelişi
diyoruz.”*

yüzü göstermemiş, sömürülmemizi ezilmemizi durdurmamış, bir sistemin yasaları kalsın diye mi dövüşeceğiz? Ezilenler, büyük bir baskı gücüne, kırılcılığa karşı bir cesaret ortaya koyuyorlar-sa eski olan yerinde kalsın diye değildir.

Kavga daima daha ilerisi içindir. Ezilen halklar, kadınlar, gençler, işçiler hayatlarımızı hiçbir zaman daha iyi yapmamış birtakım güçsüz “kazanımları” korumak için değil, devrim için, sosyalizm için her şeyi ortaya koyduğumuzda başar-dığımızda, hayat bizim olacak ve onu; ezen, sömürenlerden, azade biz inşa edeceğiz. Biz ezilen, sömürü-len, aşağılanan, emekçi yoksul, işçi kadınlar, devrim için devrimci yoldan yürürken, bırakalım gerisini burju-vazi düşünsün... Vazgeçemeyeceği-miz tek şey sosyalizmdir, sosyalist kurtuluştur, mücadelemiz de bunun içindir. Dinci-gerici faşizmi yıkmak için devrim, devrim için ileri...

Kapitalizmde Her Şey Satılık

Özge

Son günlerde gündemi sarsan diploma skandalı, bir kez daha kapitalist sistemin çürümüşlüğüne gözler önüne serdi. Kapitalist sistemin iğrenç yüzü bir gündemle daha deşifre oldu.

Bir yanda gece gündüz çalışarak borç batağında eğitim almaya çabalayan üniversite öğrencileri, diğer yanda emek harcamadan sahte diplomalarla kendilerine yarattıkları makamlardaki koltuklarına yerleşen kesim... Bu yalnızca bir eğitim meselesi değil; sınıfsal, cinsiyetçi ve sistematik sömürünün alçakça yansımasıdır. Özellikle kadınlar için bu çürüme çalınan hayatların, gasp edilen fırsatların aynası. Şimdi bu tabloyu daha yakından inceleyelim.

Eğitim kapitalist düzende “fırsat eşitliği” masalı olarak pazar-

lanıyor. Gerçek ise özellikle kadınlar için çok daha karanlık. Türkiye’de kadınların yükseköğretime erişimi günümüzde hâlâ erkeklerden düşük; TÜİK’in 2024 verilerine göre kadınların oranı %48,6 iken emekçi kentlerde bu oran daha da dipte. Kadınlar sadece akademik engellerle değil; toplumsal normların prangaları, aile ve çevre baskısı, ekonomik bariyerlerle de boğuşuyor. Kapitalizm ve patriyarka kadınlara çifte darbe indiriyor. Ekonomik koşullar kadın-erkek her kesimi esir alsada kadınlar düzenin altında iki kat eziliyor. İki çocuğunun eğitimini aynı anda karşılayamayan aileler, tercih vakti geldiğinde eğitim alması için erkek çocukları seçiyor, kız çocukları daha hayatlarının başında gözden çıkarılıyor.

Peki bu çürüme sadece kadınları mı hedef alıyor? Hayır. Barınma krizi, fahiş yurt ve apart fiyatları, geçim derdi hepimizi, tüm öğrencileri koşuşturmacaya mâhkum ediyor. Çoğumuz okurken çalışmak zorunda kalıyor, gündüz ders gece garsonluk, zincir marketlerde saatlerce ayakta durarak çalıştığımız işlerde hayatta kalmaya, geçinmeye çalışıyoruz. Peki sahte diplomalarla koltuk kapanlar? Onlar bizim günbegün altında ezildiğimiz sistemin kaymağını yiyorlar. Çoğunlukla erkek egemen ağların parçası olan bu asalaklar satılmamış koltukları bir bir doldururken, bizim alın teriyle kazandığımız diplomalar değersizleştiriliyor. Bir kadın, bir erkeğe karşı aynı pozisyon için katbekat çaba harcarken, eğitim görmek için binbir zorluğu aşarken sahte bir kağıt parçasıyla tüm emeklerimiz bir anda değerini yitiriyor. Son diploma skandalı, kadınların eğitimde karşılaştıkları yapısal eşitsizlikleri ve sınıfsal farkı da görünür kılıyor. Eğitim bir hak olmaktan çıkıp, metaya dönüştüğünde parası ya da torpili olanın diplomaya, işe, makama ulaşması kaçınılmaz oluyor. Sermaye sahipleri ve onların siyasi uzantıları, liyakatı değil “sadakati” ödüllendiriyor. Emekçi çocuklarının ve emekçi kadınların daha iyi bir yaşam arzusu bu sahtecilikle bir kez daha baltalanıyor. Birimiz yıllarca emeğini ortaya koyarak kazandığı diplomayla iş başvurusu yaptığında, karşısına torpilli bir sahtekar çıkı-

yorsa bu sadece bir iş kaybı değil, hayatımızın gaspidir.

Kapitalist sistemin yarattığı bir başka yapısal çöküşün yansımasıdır bu sahtecilik. Sosyal çürümenin ve rutine binmiş bu çöküşlerin artık her duyduğuna alışan haber kanalından bir başkasına atlayan bizleri dahi şoke eden kısmı ise depremde kaybedilen hayatlar üzerinden bu diplomaların dolaşımının sağlanması idi. “Çürüme ne?” diye sorulduğunda veya karşımızdaki herhangi birine çürümeyi anlatmak istediğimizde,

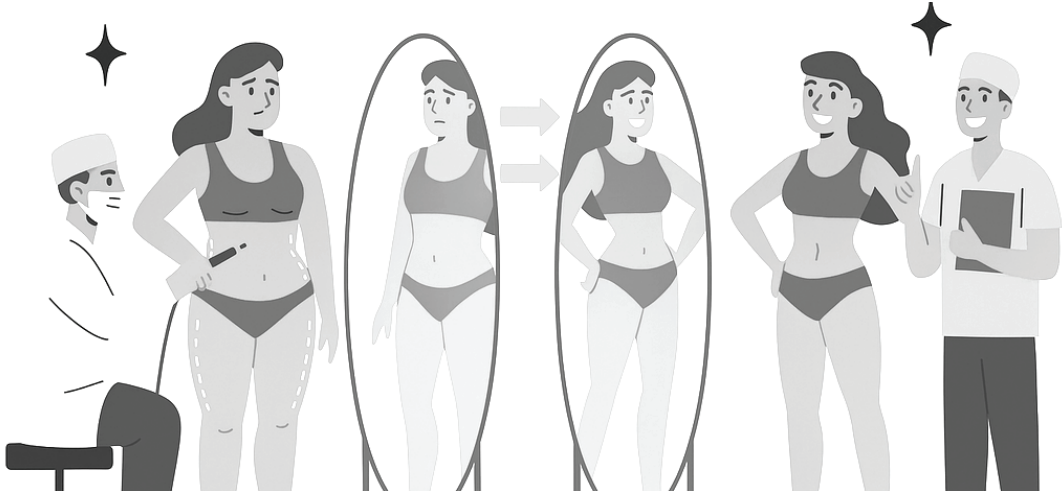
“Emekçi kadınların daha iyi bir yaşam arzusu bu sahtecilikle bir kez daha baltalanıyor.”

anlatımımızı kolaylaştıracak nur topu gibi bir örneğimiz daha var artık. Kapitalizm işte, bir yandan da hayatımızı ‘kolaylaştırmaya!’ devam ediyor...

Kapitalizm, “her şey satılık” zihniyetiyle en insancıl değerleri dahi çiğnerken, bir yandan da insanların acılarından menfaat devşiriyor, yaşamı metalaştırıyor. Ancak, kapitalizm

kendi yarattığı canavarı kontrol edemiyor. Kâr hırsı ve sömürü üzerine kurulu bu düzen, sahte yaşamlardan ve acizlikten başka bir şey üretemez hale geldi. Kendi iç çelişkileriyle boğuşan, ezilenlerin ağırlığı altında her gün biraz daha çöken bir sistem... Kapitalizm, çöktü çökecek.

Yazıyı bitirirken üniversite öğrencisi genç bir kadın olarak sizlere Karl Marx’tan alıntılıyıp hatırlatmak istediğim durumsa şudur: “Tarihin tekerleği hep ileriye ve iyiye doğru döner.” Elbet dönecek, döndüreceğiz.

Sosyal Medya ve Bedenlerimiz

İlknur Sağlam

19 yaşında bir genç kadın olarak bu konu hakkındaki kendi deneyimlerim ve çevremdeki kadınlarla ilgili gözlemlerimi anlatmak istiyorum. Sosyal medyadaki trendler de, kapitalizmin baskısıyla aynı günlük hayatımızdaki gibi aşırı bir tüketim halinde. Hızlı bir trenin içerisinde gibiyiz; sürekli yeni bir içerik, yeni bir trend tüketip hemen ardından bir başkasını bulmamız gerekiyor. Şu an güzel bulduğumuz trend olan bir makyaj bir sene sonra çok kötüydü diye anılıyor; çünkü sosyal medyadaki ömrünü yitiriyor ve yerini başka trendlere bırakmak zorunda kalıyor.

Bir zamanlar sosyal medyadaki beden algısını, trendleri yönettiğini düşündüğümüz ünlüler bile bu trendlere yetişemiyor artık. Ünlüler de trend başlatmaktansa artık, o

an trend olan neyse onu yapıyorlar ve özellikle de genç kızlara bunu empoze ediyorlar. Trendlere ne kadar uyabilirlerse o kadar takipçi, beğeni, etkileşim kazanıyorlar ve artık bu tür şeyler kadın bedenine değer biçen birimlere dönüşüyorlar. Tıpkı ekonomistlerin piyasalardan canlı kanlı bir insan gibi bahsetmesine benzer şekilde bu ünlüler de sadece beğeni, yorum ve etkileşimleriyle anılıyorlar sosyal medya kullanıcıları tarafından. Bu ünlülerin hepsi birbirine çok benziyor; parlak saçlar, dümdüz bir karın, çatlaksız bir vücut, bembeyaz bir koltuk altı, kılsız kollar ve bacaklar, bembeyaz dişler, sivilcesiz bir yüz, sarkmayan bir vücut. Ne kadar sosyal medyadaki bazı kişiler beden olumlaması dediğimiz "body positivity" hareketini yaymaya çalışsa da kapitalizmin güzellik standartları ile

baş edemiyor ne yazık ki.

Sosyal medya kusur, sorun olarak gösterdiği her şey için bir de pahalı bir çözüm sunuyor bizlere. Çatlaklar için ameliyat, kilo problemleri için sağlıklı bir diyet yerine sağlıksız kilo verme çayları ve hapları, saçlarınızın sosyal medyada gördüğünüz modeller gibi olması için binlerce ürün, burnunuzdaki siyah noktalar için maske, o maskenin büyüttüğü gözenekler için başka bir ürün, bu ürünün yarattığı başka bir sorun için başka bir ürün. Bu döngü içerisinde kadın kendi bedenine uzaklaşıyor ve düzeltilmesi gereken bir objeymiş gibi görmeye başlıyor kendisini. Bu aşırı tüketim zincirinde kaybolup sağlığımızı, benliğimizi kaybediyoruz.

Kapitalizm kadının beden algısıyla sürekli oynayarak kadınları metalaştırmaya devam ediyor. Instagramdaki modellerin aksine vücudumuzda çatlakların olması normal bir şey; vücudunun sarkması, göbeğinin olması, basenlerinin olması, sivilcelerinin çıkması, vücudundaki kıllar. Bunlar sosyal medyanın “kusur” olarak nitelendirdiği tamamen normal, her kadında olan şeyler.

“Kapitalizm kadının beden algısıyla sürekli oynayarak kadınları metalaştırmaya devam ediyor.”

“Çözümün instagram postundaki bir modelle kendimizi karşılaştırmak, kendimizden uzaklaşmak, vücudumuzu düzeltilmesi gereken bir “şey” olarak görmektense kendimizi sevmekte olduğunu söylemek istiyorum.”

Bu aşırı tüketim, gerçekçi olmayan standartlar döngüsünde kaybolmak yerine bu yazıyı okuyan her kadına özellikle de genç kadınlara çözümün, binlerce ürün denemekte veya instagram postundaki bir modelle kendimizi karşılaştırmak, kendimizden uzaklaşmak, vücudumuzu düzeltilmesi gereken bir “şey” olarak görmektense kendimizi sevmekte olduğunu söylemek istiyorum.

Bu döngü içinde kaybolup öz saygını kaybetmek yerine kapitalizmin ve sosyal medyanın kadın bedeni üzerindeki etkileri hakkında bilgi sahibi olmalısın ve bu propagandalara karşı gözünü dört açmalısın. Verebileceğim en büyük tavsiye başını sosyal medyanın sirk şovundan kaldırman sağındaki ve solundaki “normal” kadınlara bakman olur. Kapitalizmin gerçekçi olmayan estetik algısına hitap etmek zorunda değiliz, değilsin.

Bir Kez Daha Taciz ve İfşa Üzerine...

Sibel Özbudun

“Vicdan kendimizin kendimize gösterdiği tepkidir. Kendine başkaldırıdır. Kendi sesimizi dinlemeyi başarabilmektir.”[1]

Taciz, özellikle de cinsel taciz, sanırım istisnasız, her kadının yaşamında en azından bir kez deneyimlediği bir olgu. Çoğunlukla da birden çok kez... Yapışkan bir bakış, sırnaşık, müstehcen sözler, cinsel telmihli bir dokunuş, şimdilerdeyse, sosyal medyanın katkısı, ısrarlı SMS’ler, Facebook, Instagram vb. üzerinden sarkıntılık...

Şimdi bunları “erkeklerin denetlenemeyen cinsel dürtüleri”ne bağlayarak (bir bakıma) mazur görmek mümkün mü? Doğal arzuların dışavurumuna? Yani bu işlerin bir “biyolojik” açıklaması var mı?

Öyle ya, bir zamanlar bu ülkede başbakanlık yapmış, üstelik de adının önünde koca bir “Ord. Prof. Dr.” unvanı bulunan Sadi Irmak,

deyivermişti: “Erkekler doğaları itibarıyla poligamdırlar” diye... Şimdiki ise olayı Tanrı buyruğuna bağlıyor. “Erkek doğası itibarıyla (ya da fitraten) poligamdır (çok eşlidir), cinsel potansiyeli yüksektir, bu potansiyeli çok eşlilik aracılığıyla denetleyemediğinde, yani nefsinin terbiye edemediğinde tacize başvurabilir...”

Aslına bakarsanız, bizzat bu söylemler, erkeklerin üstte yer aldığı, üstün olduğu ve arzularını kadınlara dayatabileceklerine, kadınlara düşeninse kendini bu arzulara memnuniyetle teslim etmek olduğuna dair kültürel ön-kabullerden başka bir şey değil. Ekleyivereyim: Birileri “bir şeyin doğasından, biyolojik determinizmden, evrensel yönelimlerden ya da fitrattan vb. söz ediyorsa, bilin ki

eşitsiz, asimetrik bir güç ilişkisini, bir başka deyişle bir tahakkümü meşrulaştırmaya çabalıyordur. Diyeceğim o ki, cinsel taciz, erkeğin biyolojik yapısının, cinsel dürtülerin, hormonal aktivitelerin filan gereği değil, kültürel bir kurmaca olan “eril üstünlük” mitosunun gündelik yeniden-üretim aracıdır.

Nasıl mı? Coğrafyamızda, eril sosyalizasyon, hâlâ genellikle baba, amcalar, erkek akrabalar, çocuğun yaşı ilerledikçe mahalleli ağabeyler, okuldaki erkek arkadaşlar vb. arasında edinilen bir şeydir. Kız çocukla-
rıyla erkek çocukların birbirinden ayrı tutulması adeta bir normdur. Herhangi bir ilkokulun önünden geçerken teneffüsteki çocukların bahçedeki dizilimine bakın:

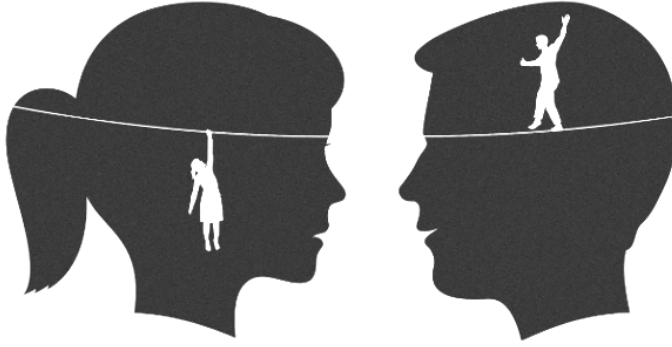
erkeklerle kız çocukların birbirinden ayrı kümelandiğini görürsünüz. Bu (son zamanlarda “kızlara mahsus okullar”ı tartışmaya sokan) eğitim sistemi tarafından da desteklenen bir durumdur. [Oysa çok farklı uygulamalara tanıklık ettik. Örneğin Küba’da ilköğretim çağındaki çocukların okul gezilerinde farklı çaprazlamalar (kız-erkek/ siyahi-be-yaz) hâlinde el ele tutuşturulduğunu görmek, güzeldi!]

Bu diyarda kız ve erkek çocuklar ayrı evrenlerde yetiştiriliyorlar

hâlâ. Bu sosyalizasyonda erkek çocuğun cinselliği utanılıp sıkılanacak bir konu olmak bir yana, bir gösteri nesnesi, giderek bir performans göstergesi. Ona, hayat denilen cangılda av peşinde koşan bir avcı olması belletiliyor durmaksızın: “Amcası, bizim oğlanın bir şeyi var ki bütün kızları korkutacak.” “Çek oğlum rakıdan bir fırt, amcalar görsün ne kadar hovarda olduğunu.” “Benim oğlum büyüyünce bütün kızları peşinden koşturacak...”

Kız çocukların “kadınlığı” nasıl öğrendiklerini örneklemeye gerek var mı?

“Ört kız çabuk bacaklarını...” “Arsız arsız sırtıma, biraz ağır ol.” “Erkeğin elinin kiri, kadının alnının lekesi...” Bu nedenledir ki yurdum kadınlarının iki kaşı arasına derin bir

dikey çizgi yerleşir, daha gencecik yaşta. Kırıksıklıklar yaşanmışlıkların yüze yazılması değil mi? Bu coğrafya kadınlarının edindiği ilk kırıksık, “ciddi görüneyim de ‘hafif kadın’ sanıp sarkıntılık etmesinler” diye kaşlarını sokakta sürekli çatık tutmaktan kaynaklanan bir savunma silahıdır, özetle...

Diyeceğim, bu ülkede kadın erkek ilişkileri gerilimli, sorunlu. Ve de hiyerarşik. Soyun sürdürücüsü, ailenin ekmek getireni, vatanın savunucusu, namusun koruyucusu

olarak kurgulanan erkek üstün, kadın ise hiyerarşinin alt basamağına yerleştiriliyor.

Bu "üstünlük" pompalamasının, erkeklik dünyasında dehşetli bir ego şişmesine yol açması şaşırtıcı mı? Her türlü cinsel hamleyi kendinde hak gören, bunu cinsinin bir ayrıcalığı sayan narsizm. Ana kucağından kopup da "erkekler meclisi"ne kabul edilmek üzere olan yeni yetmenin (bu erginleme süreci sünnetle başlar genellikle) kendini ispatlayabilmesi, bu "eril üstünlük" iddiasını içselleştirebilmesi, yaşama geçirebilmesiyle mümkündür, çünkü...

Eril narsizm sınıf ya da toplumsal konum eşitsizlikleriyle birleştiğindeyse, ortaya çok tehlikeli bir karışım çıkıyor. Hiyerarşinin üst basamaklarında olan kişi, kültürel kodlarını hoyratça kullanabilme hakkını kendinde buluyor.

Toplumsal üstünlüğünün, kendisine dilediğinde pervasız ve atak davranma olanağını sağladığı, madunun ise buna nasıl olsa itiraz ed(e)meyeceği sanısına kaptırıyor kendini. Eğer çevremdekilere emirler yağdırmak, onları azarlamak, satın almak, işten çıkarmak, bilgi birikimimle onları ezmek, üstün sanat yeteneklerimle bütün alkışları toplamak... vb. bir konumun sahibiysem, bol param varsa, neden cinsel dürtülerimi sınırlandırayım ki?

Son dönemlerde özellikle ortalığı saran ifşaların hemen hepsinin aynı zamanda eşitsiz bir toplumsal

ilişkiye işaret etmesi rastlantı değil. Kıdemli gazeteci çaylak muhabiri, yönetmen figüranı, avukat stajyeri, kurt aktör genç yıldız adayını, hoca araştırma görevlisini... Ve "feminist cüret" in henüz sirayet edemediği diğer meslekler: Patron sekreteri ni, amir memuru, ustabaşı kadın işçiyi... Bilebildiğim kadarıyla set işçisinin kadın yönetmeni, erkek araştırma görevlisinin kadın profesörü taciz ettiğine dair bir haber yer almadı medyada.

Bir başka deyişle "üstün cinsiyet" olarak kurgulanan erillik, toplumsal hiyerarşide üst basamaklarda bir pozisyonla kesiştiğinde, züccaciye ci dükkânına dalmış fil özgüveni sağlıyor, sahibine... İfşa ise, hukukun neredeyse hiç "alttakinden yana" işlemediği bir "kimi kime şikâyet edecek-sin?" ikliminde taciz mağdurlarının elinde bir "güçsüzlerin silahı"na dönüşüyor, James C.

Scott'un ifadesiyle.

Hatta belki de bir intikam aracına!

Şunun altını çizmek gerek: bu konuda yazıp çizenlerin hemen tümünün kabul ettiği gibi, "taciz" kanıtlanması neredeyse imkânsız bir hadise. Tanıkların olmadığı bir ortamda, iki kişi arasında gerçekleşiyor çoğunlukla... Tek dayanağı genellikle "mağdurun beyanı" olan "ifşa"nın bir toplumsal yaptırım aracı işlevi görmesi umuduyla devreye sokulmasının nedeni de bu: Kanıtlamadığınız sürece, failin hukuken

*"Yurdum
kadınlarının
iki kaşı arasına
derin bir dikey
çizgi yerleşir,
daha gencecik
yaşta."*

cezalandırılmasını sağlamanız hemen hiç olanaklı olmuyor. Özellikle de kolluktan yargıçlara, tüm bir adalet sisteminin eril üstünlük ikliminden beslendiği bir ortamda... Bu durumda başvurabileceğiniz tek yol, feminist dalgalanmanın oluşturduğu duyarlılık ortamında failin toplumsal olarak mahkûm edilmesi beklentisi: Çalıştığı medya ortamından uzaklaştırılması, eserlerinin boykot edilmesi, vekaletten azledilmesi, etkinliklere konuşmacı-sanatçı vb. olarak davet edilmemesi, hiç değilse rezil olması...

ABD'de başlayıp kısa sürede dünya yayılan "Me too" hareketinin mantığı bu.

Taciz suçu gerçekten işlenmişse, bu yaptırımların

en azından failin içten bir özeleştiri verene dek uygulanmasında bir beis yok.

Ama "ifşa" hareketinin de sınırları ve sorunları var... Öncelikle, yeni toplumsal protesto hareketlerine damgasını vuran yapısızlık, ifşa hareketinde de kendini gösteriyor. Örneğin, yaptırım(lar)ı uygulayan ya da kaldırılmasına karar veren mercii belirsiz. Bir başka deyişle, bu davanın bir mahkemesi yok! Ifşaya uğrayan kişinin temel bir hukuk ilkesi olan "masumiyet karinesi"nden yararlanma olanağı yok. Hele ki, "ifşa"nın gerçekleri yansıtmaması

durumunda...

Çünkü, mağdurun beyanının gerçeği yansıtmama olasılığı da her zaman ortada. Yabancılaşmanın, değer yitiminin, psikolojik bozuklukların topluma damgasını vurduğu bir ortamda reklam, kişisel intikam duygusu, obsesif kompulsif davranış bozukluğu, yolunu şaşırmış hayal gücü, yükselme hırısı, siyasal çekişme... Yalan beyanla birilerinin hayatını karartmak mümkün.[2] Geçenlerde devrimci bir genci, Yusuf Uçak'ı intihara sürükleyen ifşa-linç

hadisesi, bu bakımdan uyarıcı bir örnek. Üstelik tek değil; benzeri çok sayıda olay yaşanıyor, özellikle de sosyalist çevrelerde... Geçmişte

"ajanlık", "poliste çözüldü" suçlamalarının oynadığı rolü bugün "taciz" suçlamaları üstlenmiş durumda. Ifşa/linç siyasal rekabetin araçlarından oldu bu cenahta.

Kuşkusuz, kendini devrimci/sosyalist vb. olarak nitelendiren erkekler süttten çıkmış ak kaşık değil. Genç insanların ağırlıkta olduğu örgütlerde cinsellik her an zorlamaya dönüşme potansiyeline sahip. Dahası, "örgüt içi hiyerarşi" diye, kıdemlilerin kıdemsizler, "şefler" in "militanlar" üzerinde baskı oluşturması, birincilerin genellikle erkek, ikincilerin genellikle kadın olması durumu

göz önünde bulundurulduğunda, taciz için uygun ortam yaratıyor. Bu tip zorlamaların hasıraltı edilmesi, kurmayı düşlediğimiz dünyaya, toplumu özgürlükçü eşitlikçilikten yana dönüştürme iddialarımıza ihanet anlamına gelir.

Bu durumda ne yapmalı?

Gerçek çözüm, çok daha kapsamlı ve kökten bir toplumsal dönüşümde yatıyor elbet. Hastalıklı bir toplumu eşitlikçi, dayanışmacı, kolektivist bir ethos doğrultusunda rehabilite edecek, eşitlikçi/özgürlükçü ilişkilere dayalı yeni bir insan ve toplum tasavvuru.

Ama öyle görünüyor ki böylesi bir dönüşüm çok fazla zaman alacak. O zaman bugün ne yapabiliriz?

Bu konuda Ağustos 2025 tarihinde yayınlanan bir yazımda, sol/sosyalist çevrelerdeki taciz-ifşa olaylarına ilişkin kimi önerilerde bulunmuştum:

“Öncelikle ‘kadının beyanı esastır’ önermesini savunan feministlerin, özellikle de feminist hukukçular eliyle, konuyu sol/ sosyalist/devrimci kamuoyu önünde enine boyuna tartışmaya açması, kavramın olanak, olasılık ve sınırlarını vurgulaması, belki de bunun örgüt-içi eğitimin bir parçası hâline getirilmesi gerekiyor.

Dahası, örgüt içi eğitim programları toplumsal cinsiyet rol ve ilişkileri, yabancılaşma, aşk, devrim-

ci etik, kültürel kodlar, sosyal medya kullanımı, vb. konuları kapsayacak biçimde genişletilmeli.

Ve nihayet, örgüt/hareket içi taciz-şiddet iddialarının olabildiğince tarafsız, hukuk ilke ve uygulamaları konusunda birikimli ve deneyimli bir heyet -örneğin ÇHD tarafından görevlendirilecek bir komisyon- tarafından ele alınıp karara bağlanması düşünülebilir.”[3]

Bu önerileri şöyle genişletmek, mümkün: Sosyalist çevrelerde

-bilebildiğim kadarıyla-

“ahlâk/ etik” tartışması

-belki de “ahlâkçı”

görünmemek kaygısıyla- nicedir gün-

demden düştü.

Oysa “sosyalist ahlâk” diye bir şey var, ve de çok önemli.

Kuşkusuz “sosyalist ahlâk”

tartışması

(bunu kapsamakla birlikte)

kadın-erkek ilişkileriyle sınırlandırılabilir bir başlık

değil. Devrimciler,

sosyalistler, kendi aralarında kolektivist, paylaşımcı,

dayanışmacı, özverili, özgürlükçü ve eşitlikçi bir hukuk geliştirmenin, özgürlük ile eşitlik kavramları arasındaki dengeyi kurabilmenin yolları ve kapitalist toplumun rekabet, bencillik, çıkarıcılıkla tanımlı ilişkilerinin biçimlendirdiği insanın nasıl dönüştürülebileceği üzerine çok daha fazla kafa yormaları gerekiyor. Hiç kuşkusuz aşka, cinselliğe değgin konular da bu tartışmalara dahil. Böylesi bir tartışma ortamı ve bu

*“Kanıtlayamadığınız
sürece, failin
hukuken
cezalandırılmasını
sağlamanız hemen hiç
olanaklı olmuyor.”*

*“Kadına yönelik
şiddet, taciz,
tecavüze karşı
mücadele,
özgürlük, eşitlik,
dayanışmacılık ve
kolektivizm yolunda
topyekûn bir
toplumsal dönüşüm
tahayyülünden
ayrı düşünülemez,
düşünülmemeli...”*

tartışmalardan edinilecek ortak etik anlayışı, hareket içerisinde yer alan genç kadın ve erkekleri hiç kuşkusuz daha donanımlı, aralarındaki ilişkileri ise daha özgürlükçü ve eşitlikçi kılacaktır.

Bugün “ifşa” olaylarının gerçekleştiği daha genel çevreye (basın-yayın, reklamcılık sektörü, akademi, sinema-TV vb.) gelince, bu sektörlerin mensuplarının tüm üyelerin kabulleneceği ortak bir denetim mekanizmasının gereği ortada. Bunun yolu ise örgütlenme-

N O T L A R

[1] Erich Fromm.

[2] Türkiye’de konuya ilişkin ilk tartışmalar, sanırım Gezi direnişi günlerindeki malûm ve mahut “Kabataş yalanı” ile başladı... Kabataş’ta karşılaştığı deri pantolonlu, yarı çıplak bir erkek topluluğu tarafından taciz edildiği, tartaklandığı, üzerine işendiği, elindeki bebek arabasının kontrolünü yitirdiği iddiası, salt dile getiren kişi kadın olduğu için ne denli kabul edilebilir idi?

[3] Sibel Özbudun, “... ‘Kadının Beyanı’, İfşa, Linç... Ne Yapmalı?”, Kaldıraç Dergisi, No:289, Ağustos 2025.

den geçiyor. “Alttakiler”in, sıradan emekçilerin, kıdemsizlerin (kadınlar, teknik elemanlar, gençler, düz işçiler...) seslerini duyurduğu, işleyişini denetleyebildiği, bürokratikleşmemiş, ahbap-çavuş ya da çıkar ilişkileriyle çürü(tül)memiş, kliyentalist bağlardan uzak durmayı başarabilen bir örgütlenme... Bu anlayışla işleyen sendikalarda, meslek örgütlerinde taciz faillerine uygulanacak yaptırımlar tüzük ve disiplin yönetmeliklerinde saptanmalı ve “ama”sız, “fakat”sız işletilebilmeli...

Tekrar vurguluyorum; kadına yönelik şiddet, taciz, tecavüze karşı mücadele, özgürlük, eşitlik, dayanışmacılık ve kolektivizm yolunda topyekûn bir toplumsal dönüşüm tahayyülünden ayrı düşünülemez, düşünülmemeli... Eşitsiz güç ilişkilerinden, toplumsal hiyerarşilerden kaynaklanan tahakküm biçimlerinden, bireysel hedonizmden, eril ya da başka biçimleriyle narsizmden beslenen bu toplum(lar) hastadır ve sosyalist etiğin sağaltıcılığına, rehabilitasyonuna ihtiyaç duymaktadır.

Bu etiği kuracak olanlar da, içinde yer aldıkları özgürlük ve eşitlik mücadelesinde kendilerini dönüştürmeyi başarabilmiş, örgütlü kadın ve erkeklerdir...

11 Eylül 2025

Bakım Annelerinin Mücadelesi: “Bir Uyanan Birçok Kişiyi Uyandırabilir”

Aile Bakanlığı'nda çalışan bakım anneleri, ağır çalışma koşulları ve eşitsiz ücretlendirmelere karşı seslerini yükseltiyor. Yeni kurulan Tüm Sağlık ve Sosyal Hizmet İşçileri Sendikası (TSS-İŞ) kurucularından Ülkü, Yasemin ve Gülten ile hem yaşadıkları sorunları hem de mücadelelerini konuştuk.

“Sendika Mücadelesi Yeni Başladı”

Ceyda: Sendikanız kuruldu. Ne kadar oldu? Çalışmalarınız nasıl gidiyor? Kadınlara ulaşabildiniz mi? Tepkiler nasıl?

Ülkü: Aslında çalışmalarımız iki yıl önce başladı. O dönem başka bir sendikanın çatısı altındaydık. Türkiye'nin farklı illerinde aile bakanlığında çalışan kadınlarla küçük gruplar halinde bir araya geliyorduk. Kimsenin ilgilenmediği bir alan olarak kaldı.

Geçen yıl Haziran ayında topluca bakanlığı ziyaret ettik. Bu bir ilkti: Bakım anneleri ilk kez bir araya gelip topluca sorunlarını dile getirdi. Normalde sorunlarımızı bırakın üst makamlara, ev sorumlularına bile anlatmıyoruz. Çünkü işyeri, ev gibi görülüyor; sorunlar da aile içi mesele gibi algılanıyor. Önce bu anlayışı kırdık. “Biz çalışanız, sorunlarımızı muhataplarımızla konuşacağız” dedik. Ancak bireysel girişimler yeterli olmadı. Randevular almak, görüşmeler yapmak için kurumsal bir kimliğe ihtiyaç vardı. Bunun üzerine sendika kurmaya karar verdik. 22 Temmuz'da başvurumuzu yaptık, 649 no.lu kodumuzla e-devlet üzerinden yeni arkadaşlarımızla mücadelemizde buluşmaya başladık.

Ceyda: Hayırlı olsun, emeklerinize sağlık.

Yasemin: Teşekkür ederiz. Daha yolun başındayız ama kararlı-

“Normalde sorunlarımızı bırakın üst makamlara, ev sorumlularına bile anlatmıyoruz. Çünkü işyeri, ev gibi görülüyor; sorumluluklar da aile içi mesele gibi algılanıyor.”

yız. Arkadaşlarımızı sendikaya davet edeceğiz. Çünkü Aile Bakanlığı'nda çalışanların çoğu kadın ve ciddi şekilde geri planda bırakıldığımızı gördük. Taleplerimizi netleştirmeye başladık: mesai saatleri, özlük hakları, eşitlik... Önceden çoğu şeyin farkında bile değildik.

Mesela biz 24 saat çalıştığımızı zannediyorduk ama aslında 11 saat baz alınıyormuş. Ayda 110 saat üzerinden maaş alıyormuşuz. Yargıtay kararıyla bazı saatler yok sayılmış. Ama biz bunları bilmiyorduk. Çünkü iş yükü o kadar ağır ki gözümüzü açıp bakmaya fırsatımız olmuyordu. Ülkü Başkanımız sayesinde bunları öğrenmeye başladık.

“24 Saat Çalışmak Ne Bedensel Ne de Ruhsal Olarak Telifi Edilebilir”

Yasemin: Yeni düzenlemede bizi 24 saatlik çalışma sistemine geçirmek istiyorlar. 10 saatlik çalışmaya 8.000 TL verileceğini söylüyorlar ama

gerçekte bu 24-48 sistemiyle yine fazla çalıştırılmaya devam edeceğiz. Kızımla da konuştum, o da şehir hastanesinde çalışıyor. Hepimiz biliyoruz ki 24 saatlik çalışma, 8.000 TL ile telafi edilecek bir şey değil. Hem bedenem hem ruhen insanı inanılmaz yıpratıyor.

Ben 9 yıldır Aile Bakanlığı'nda çalışıyorum. İki aydır 12 saatlik çalışmaya geçtik. Daha düzenli bir sistemle, gece nöbetine rahatça gelebiliyorum. Çocukları uyutuyor, refakat ediyor, sabah kahvaltılarına kadar yanlarında oluyorum ve saat 09.00'da çıkıyorum. Bu bizim için gerçekten büyük bir nefes oldu. Ama şimdi tekrar 24 saatlik sisteme dönmek büyük bir zulüm.

“Ev tipi” diyorlar ama evde bile insan deliksiz uyuyamazken burada sorumluluğunuzda dokuz çocuk var, bazen bu sayı 14'e, hatta 24'e çıkabiliyor. Böyle bir yükün altından kimse sağlıklı şekilde kalkamaz. İş çok ağır, sorumluluk çok fazla ve 24 saatlik nöbet sonrası tamamen bitkin hale geliyoruz. Bir günümüz kendimize

“Biz sadece ekmek derdinde değiliz. Biz özlük haklarımızın derdindeyiz. Eşit işi yapanların eşit haklara sahip olmasını istiyoruz”

gelmekle geçiyor, diğer gün ise anne, eş, komşu, evlat rollerimizi yerine getirmeye çalışıyoruz. Tam toparlanmışken tekrar nöbete gidiyoruz. Bu da herkeste ciddi stres yaratıyor.

Biz işten kaçan insanlar değiliz. Hepimiz fedakarız, tecrübelerimiz çok. Ama buradaki çocuk profili bambaşka, işin yükü ağır, sorumluluk büyük. Bu şartlarda 24 saatlik çalışma, kimse için sürdürülebilir değil.

“Aile Bakanlığı Uzun Süredir İhmal Edildi”

Ülkü: Aile Bakanlığı çok uzun süredir ihmal edilmiş durumda. Kimse içeride neler yaşandığını bilmiyor ya da bilmek istemiyor. Genel eğilim içeride yaşananların üzerinin kapatılması yönünde.

Gülten:

Ben yetkili bir sendikanın şube başkanı ile görüştüm. Anlattıklarım karşısında ilk kez böyle şeyler duyduğunu hissettirdi. “Bunlardan haberiniz yok mu?” diye sordum, “Yoo” dedi. Şok oldum. Bakanlıkta çalışan işçilerin hiçbir şey talep etmediği, sadece eve ekmek götürme derdinde oldukları düşünülüyor. Ama biz sadece ekmek derdinde değiliz. Biz özlük haklarımızın derdindeyiz. Eşit işi yapanların eşit haklara sahip olmasını istiyoruz.

Şu an 4-B'liler, 4-D'liler ve borçlar kanununa bağlı çalışanlar

arasında büyük farklılıklar var. Daha yeni işe başlayan bir kişi 50.000 TL maaş alırken, ben 15 yıldır emek verdiğim halde 30.000 TL alabiliyorum. Bu sadece adaletsizlik değil, aynı zamanda büyük bir kırgınlık yaratıyor. Oysa biz yıllardır devletin çocuklarını büyütüyor, yetiştiriyoruz.

“Herkes Aynı Kadroda Birleşmeli”

Ülkü: Bizim nihai hedefimiz, tüm çalışanların tek bir kadroda birleşmesi. Aile Bakanlığı'nda üç farklı kadro var: 4-D'li işçiler (iş kanununa bağlı), 4-B'liler (memur statüsünde)

ve borçlar kanununa bağlı bakım anneleri. Bu ayırım, kurum içinde ciddi bir rekabet ve huzursuzluk yaratıyor.

Oysa hedefimiz değişmiyor: Onurlu bir yaşam ve onurlu bir çalışma ortamı.

Bunun için herkesin aynı kadroda toplanması gerekiyor. İş yerindeki bölünmeler, rekabet ve gerilim ortadan kalkmalı. Ancak o zaman ortak sorunlarımız için birlikte mücadele edebiliriz.

“Bir Uyanan, Birçok Kişiyi Uyandırabilir”

Yasemin: Bizim mücadelemiz sadece kendimiz için değil, çocuklarımız ve tüm işçi kadınlar için. Hâlâ korkan, sindirilmiş çok arkadaşımız var. Ama şuna inanıyoruz: Bir uyanan birçok kişiyi uyandırabilir.

Her ilde farklı uygulamalar var. Bir şehirde gece mesaisi ödeniyor, diğerinde ödenmiyor. Bir yerde teşekkür plaketi veriliyor, diğerinde çalışanlar yok sayılıyor. Aynı bakanlık içinde bu kadar farklı uygulama kabul edilemez.

Biz yıllardır fedakârca çalışıyoruz. Hepimiz üniversite mezunuyuz, hatta ben üçüncü üniversitemi bitirdim. Eğitim farkı da ortadan kaldırıldı. O halde neden dışarıdan 4-B'li alınırken mevcut bakım anneleri kadroya geçirilmesin? Asıl işi yapan biziz, çocukların sorumluluğunu üstlenen biziz. Talebimiz çok basit: Adalet ve eşitlik.

“Bizi Bizden Başkası Anlamaz”

Gülten: 10 yıldır bu kurum-

dayım. Defalarca farklı sendikalara başvurdum ama sorunlarımız çözülmedi. Bu sendikayı bizim gibi çalışanlar kurmalıydı ve öyle de oldu. Çünkü bizi bizden başka kimse anlayamaz.

Yasemin: Bakanlığa gittiğimizde sesimizi duyurmaya çalıştık. Dilekçeler verdik, dava açtık ama sonuç alamadık. Ne anlatacağımızı bile bilmiyorduk. Ülkü Başkanımız sayesinde artık çok daha bilinçliyiz. Bakanlıkta yaptığımız görüşmelerde bile yetkililer ilk kez karşılarında bu kadar organize olmuş bakım annelerini gördüler.

Bizim mücadelemiz daha yeni başladı. Ama inanıyoruz ki bu yolda ilerledikçe hem biz hem de tüm kadın işçiler kazanacak.

Evden Çalışmak: Hayal mi? Mücadele mi?

Bir kadın, bir
anne, bir çalışan...

Evden çalışmak...

Kulağa ne kadar tatlı geliyor değil mi? Sabah pijamalarla kahve eşliğinde işe başlamak, arada ev işleriyle ilgilenmek, çocuklarla vakit geçirmek. Sanki hem iş hem ev hayatını tek bir potada eritmek mümkünmüş gibi.

Peki ya gerçek? Gerçek bambaşka.

Sabahın İlk Işığında Başlayan Maraton

Saat daha 6.30, alarm çalmandan gözlerim açılıyor. Bir yandan kahvaltı hazırlığı, bir yandan çocukların okul telaşı. Derken bulaşık, çamaşır... Saat 9 olduğunda nihayet bilgisayarın başına oturuyorum ama internet gidip geliyor, çocuk "anneee" diye sesleniyor, o sırada telefonum

çalıyor: "Toplantıya katılır mısınız?" Saç baş dağınık, gözler hâlâ uykulu, ama kamera açmak zorundasın.

Toplantıdan çıkınca e-postalar bekliyor, dosyalar yetiyecek. Tam odaklanmışken çamaşır makinesi bitiyor, yemek taşmak üzere.

Evden çalışmak mı dediniz? Koşturmaca bitmiyor ki...

İki İş Tek Bedende

Ofiste çalışırken en azından iş ve ev net bir şekilde ayrılır, ama evden çalışırken iki iş de aynı çatı altında ve aynı bedende. Bir yandan sunum hazırlayıp bir yandan çorba karıştırıyorsun, çocuğa ödev yaptırırken aklın ertesi günkü raporda. Günün sonunda hem evini hem işini yetiştirmiş oluyorsun, ama kendine hiç zaman kalmıyor.

En kötüsü, tüm bu emek çoğu zaman görünmüyor, çünkü evdesin ya... "Zaten oturuyorsun" sanıyorlar.

Oysa o pijamalarla üç saatlik sunum yaptığını, gece yarısı dosya yetiştirdiğini kimse bilmiyor.

Kapitalizmin Sevdığı Esneklik

Bir de işin ekonomik boyutu var. Evden çalışma, patronların pek işine geliyor:

-Ofis kirası yok, yemek ücreti yok, yol masrafı yok.

-Çalışan kendi sandalyesini, kendi internetini kullanıyor.

-Mesai kavramı esnek (!) olunca gece yarısı bile iş verilebiliyor.

Kadın çalışanlar için bu durum daha da ağır. Çünkü işin yanı sıra ev işleri, çocuk bakımı, aile sorumlulukları da kadının omuzlarında.

Yani kapitalizm, kadınların bu "çifte mesai" düzeninden kârlı çıkıyor.

Artık Daha Netim

Ben artık ne istediğimi çok iyi biliyorum. Emeliğimin görünmez olmasına razı değilim. Sadece "çok iyi idare ediyor" denmesini değil, hak-kım olan değeri görmek istiyorum.

Çalışıyorsam karşılığını alacağım. Evdeysen yükün tamamı bana yıkılmayacak. Hem işte hem evde bütün sorumluluk bana aitmiş gibi

davranılmayacak.

Bu sistem kadınlarla birlikte kurulmalı. Artık "idare etmek" değil, eşitlik istiyorum. İyi niyet değil, adalet istiyorum. Sırtımı sıvazlayan değil, yükümü paylaşan insanlarla yol yürümek istiyorum.

Ve biliyorum; Bu düzen böyle gitmeyecek. Çünkü biz sustukça değil, konuştukça güçleniyoruz. Ve artık kimse bizi görmezden gelemeyecek.

Peki Ya Çözüm?

Erkek egemen sistemin kadınlara yüklediği ama aynı zamanda görünmez ve değersiz kıldığı bu emeliği ortaya çıkarmak gerekiyor. Evden çalışmanın kadınlar için gerçekten rahatlatıcı olabilmesi için öncelikle ev içindeki yükün kadınların sorumluluğundan çıkarılması gerekiyor, birlikte yaşayan çiftlerin bunu özel-

likle ele alması gerekiyor, emeliğimizin önce hayat arkadaşımız tarafından sonra da tüm toplum tarafından görülmesi gerekiyor. Ev içi emeliğin toplumsallaşması, bu işlerin kadının doğal işi olarak görülmemesi gerekir. Bu konuyu daha çok gündem edip daha çok tartışmalıyız.

*"Artık
'idare etmek'
değil, eşitlik
istiyorum.
İyi niyet
değil, adalet
istiyorum. "*

Süpüre Süpüre Kazanacağız

(Temizlik işçisi kadınların onurlu mücadelesine bir selam)

Sabahın en erken saatinde başlar onların mesaisi. Şehrin henüz gözlerini açmadığı bir vakitte, ellerinde süpürgeleriyle sokakları adımlayan temizlik işçisi kadınlar...

Ayazda donan elleriyle, yazın kavurucu sıcakında terleyen alınlarıyla, sessizce ama dimdik yürürler. Çünkü onlar sadece sokakları değil, hayatı da süpürürler.

Bazısı süpürgeyle tanışmadan önce bir fabrikada çalışmış, bazısı tarlada, bazısı evde temizlik yaparak üç kuruş kazanmış. Ama her biri "temiz bir hayat" için kirli düzenlere karşı süpürgesini bir silah gibi taşır.

Çünkü bilirler:

"Süpüre süpüre temizleyeceğiz bu adaletsizliği."

"Süpüre süpüre alacağız

hakkımızı."

"Süpüre süpüre kazanacağız!"

Onlar sadece sokakları değil, hayatı da güzelleştirir. Gururla taşır iş kıyafetlerini, alnı açık, vicdanı rahat bir şekilde...

Çünkü onların süpürgesi, yalnızca çöpleri değil; önyarguyu, hor görmeyi, yok saymayı da silip süpürür.

Her adımda dayanışmayı, her çöp torbasında alın terini, her süpürgede direnci taşır. Çünkü onlar, bu sistemin en sessiz ama en güçlü direnişçileridir.

Süpüre süpüre gelecek kuran kadınlara selam olsun.

Görünmeyen emekleriyle hayatı var eden, sokak sokak onurla yürüyen, elleri nasırlı, yürekleri tertemiz kadınlara selam olsun.

Süpüre Süpüre Kazanacağız!

Kadın Kampı=Öğrenmek+Paylaşmak+Farkındalık

~~~~~  
Aysel Şat  
~~~~~

Kadınların bir araya gelerek hem bilgi hem de deneyim paylaştığı etkinlikler, yalnızca sosyal bir buluşma değil, aynı zamanda hayatlara dokunan özel anlar yaratıyor. Kadın kampı da bu anlamda, katılan kadınlara unutulmaz anılar, yeni bilgiler ve derin farkındalıklar kazandıran bir deneyim oldu.

Kendi Planımdan Vazgeçmemek

Kampa katılma sürecim bana başlı başına bir ders verdi. Daveti aldığımda hemen kabul ettim, ancak kısa süre sonra oğlumun aynı tarihlerde eve geleceğini öğrendim. İlk anda her zamanki gibi kendi planımdan vazgeçmek istedim. Çünkü bugüne kadar hep başkalarına öncelik veren bir kadın oldum. Fakat bu kez kızımın da bu davranışına karşı gelmesiyle farklı bir yol seçtim. Oğlumla birkaç gün güzel vakit geçirdikten sonra hazırlıklarımı tamamlayıp kampa katılmak üzere yola çıktım.

nışına karşı gelmesiyle farklı bir yol seçtim. Oğlumla birkaç gün güzel vakit geçirdikten sonra hazırlıklarımı tamamlayıp kampa katılmak üzere yola çıktım.

Edirne Enez Sahilinde Çadır Günleri

Kamp alanına vardığımızda çadırlarımızı kurduk, eşyalarımızı yerleştirdik. Uzun süredir görüşmediğimiz arkadaşlarla kucaklaştık hasret giderdik. İlk defa karşılaştığım arkadaşlarla tanıştım. İlk andaki heyecan ve mutluluğun yanında "kampta işleri nasıl ve kimin yapacağı?" düşüncesi de aklımdan geçmedi değil. Ancak kısa sürede gördüm ki burada işler paylaşarak yürütülüyordu.

Benim için kamp deneyiminin en dikkat çekici kazanımlarından

“Çünkü bugüne kadar hep başkalarına öncelik veren bir kadın oldum.”

biri, “sorumluluk paylaşımı” üzeri-neydi. Günlük yaşamda çoğu zaman ev işleri kadınların üzerine yüklenirken, kampta alışveriş ve yemek gibi sorumlulukların erkekler tarafından üstlenilmesi farklı bir bakış açısı sundu. Katılımcı arkadaşlarımla birlikte, işlerin paylaşılmasının mümkün ve gerekli olduğunu yaşayarak görmüş olduk. Bu farkındalık, yalnızca kamp sürecinde değil, gündelik hayatta da kadınların üzerindeki yükün hafifletilmesi gerektiğini bir kez daha gösterdi. Gördüm ki başka bir dünya mümkünmüş...

Böylece kamp, yalnızca tatil değil; öğrenme, paylaşma ve gelişim alanına dönüştü ki bence amacına ulaşmış oldu.

Bilgi Paylaşımı ve Öğrenme

Kampın en dikkat çekici yönlerinden biri programlı oluşuydu. Her gün bir grup arkadaşımız belirledikleri konularda yazılı ve görsel sunumlar hazırlamıştı. Sunumlar sayesinde yeni bilgiler edindik, ardından yapılan soru-cevaplarla sohbetlerimizi derinleştirdik.

Dostluğun ve Doğanın Katkısı

Arkadaşlarımızla öyle komik anılar yaşadık ki hâlâ aklıma geldikçe gülüyorum. Bir kadın arkadaşım

ismi lazım değil o kendini bilir, istemedi de olsa adeta “ortamın annesi” gibiydi. Herkes giderken o en son çıkıyor, arkada kalanları toparlıyor, yerde düşenleri alıyor, hatta kimin ne eşyası kaldıysa farkında olmadan çantasına atıyordu. Sonra biz bir şeyimizi kaybettiğimizi fark edip ona sordüğümüzde, “Ben almadım!” diye kendini savunuyor, üstüne üstlük ispat için bütün çantasını döküyordu. Tabii o sırada kaybolan eşya çantadan çıkınca kahkaha tufanı kopuyordu.

Bir gece benim kulaklığım kayboldu. Yine klasik olarak ona sorduk ama bu kez gerçekten almadı; ben bir yerde unutmuşum. Ama işin güzeli şu: kulaklık biraz pahalı olunca onun içine dert olmuş, gece karanlığında dakikalarca benim yerime aramış, bulmuş ve ben uymadan gelip elime tutuşturmuştu. O an “Tamam, bu kız eşyaları yanlışlıkla topluyor olabilir ama kalbi kocaman!” diye düşündüm. Bir kez daha buradan ona gönülden teşekkürler, iyi ki varsın

“İşlerin paylaşılmasının mümkün ve gerekli olduğunu yaşayarak görmüş olduk. Gördüm ki başka bir dünya mümkünmüş...”

Kamp deneyimi sadece bilgiyle sınırlı değildi. Denize girdik, yürüyüş yaptık, kahve sohbetleriyle dostluğumuzu pekiştirdik. Akşamları kamp ateşi etrafında şarkılar söyledik, dans ettik, yıldızların altında uzun sohbetler ettik. Benim için en özel anılardan biri, deniz kenarından topladığım taşlar ve kabuklardı. Onları evime getirdim; aslında taşıdığım taşlar değil, yaşadığım anılardı. Ve belki de asıl mesele şudur: O taş aslında vatanından hiç kopmadı. Çünkü gerçek vatani, onu gören gözlerde, ona dokunan ellerde ve onu hatırlayan yüreklerdedir. Şimdi hem Enez'de hem Adana'dadır.. Hem geçmişte hem bugündür...

Hayata Dair Farkındalık

Bu kamp, katılan kadınlara yalnızca tatil değil; dostluk, doğa,

öğrenme ve farkındalık armağan etti bence. Benim için bu deneyim, hem kendi hayatıma yeni bir bakış açısı kattı hem de kadınların birlikte olduklarında neleri başarabileceklerini bir kez daha gösterdi.

Kampta en çok kazandığım şeylerden biri sorumluluk paylaşımına dair farkındalıktı. Ev işleri yalnızca kadınlara ait değildir; paylaşıldığında işler kolaylaşır, ilişkiler daha sağlıklı olur.

Kendim için zaman ayırmanın suçluluk doğurmadığını, aksine hayatı daha dolu ve keyifli yaşamının kapılarını açtığını fark ettim.

İyi ki gelmişim, iyi ki sizleri tanımışım. Tekrar birlikte olmak dileğimle...

Son olarak diyorum ki;

Hayatı birlikte örüyoruz, her an, her adım, her nefeste...

Nepal ve Kamp Üzerine

~~~~~  
Demet Demeter  
~~~~~

Nepal'den şu günlerde Z-kuşağının sosyal medya yasaklarına karşı ve yolsuzluklara karşı sokaklara çıktığı, isyan başlattığı yönünde haberler geliyor. Acaba gerçekten Z-kuşağının özgürlük istemi mi? Yoksa işin içinde başka şeyler mi var? Bu haberlerin içeriği yönünde kapsamlı bir bilgiye sahip değilim. Basında şu son haftalarda sürekli Nepal'de yaşananlarla ilgili haberler çıkıyor. Parlamento kuşatılıyor, eski başbakanın evi ateşe veriliyor. Başbakan istifa ediyor, vs vs gibi henüz ne olduğunu anlayamadığım bir çok şey yaşıyor.

Bu yaşananlar başka bir yerde olsa hemen gençler, emekçi halk özgürlüklerinin kısıtlanmasına, yoksulluğa daha fazla dayanamadı diye bir yorum yapardım. Ama şimdi olayların iç yüzünü bilmediğim için, bizdeki basın ve medyadan da iyi bir bilgi edinemediğimden, neler yaşı-

yor, bundan sonrası ne olacak, iktidara kimler gelecek vs merakla bekliyorum. Acaba diyorum, AB, ya da ABD mi karıştırıyor, perde arkasında emperyalist, kapitalist güçler mi var gibi pek çok soru dolanıyor kafamda.

Peki neden? Bildiğim kadarıyla Nepal'de maoist de olsa komünist güçler iktidarda idi. Yani pek çok grubun ortak iktidarı, koalisyon şeklinde bir yönetim vardı. Bu yönetimde de daha çok komünistler hakimdi. Sonra ne oldu, neler yaşandı da şimdi bunlar yaşıyor, bu gelişmeler ilerici mi, gerici mi bilemiyorum. Nereye evrilir bilemiyorum. Ama en çok da bu yılın Kasım ayında WWC'nin, Dünya Kadın Konferansının (içinde Emekçi Kadınların da yer aldığı, hatta kıta koordinatörlüğü görevi yaptığı) Nepal'de düzenleyeceği teorik semineri gerçekleştirebilecek miyiz, onu merak ediyorum. WWC

“Kadın kampı da bu anlamda, katılan kadınlara unutulmaz anılar, yeni bilgiler ve derin farkındalıklar kazandıran bir deneyim oldu.”

- Dünya Kadın Konferansı Nepal temsilcileri de endişeli olduklarını belirten mesaj gönderdiler... Bakalım yaşayıp göreceğiz.

Bu arada sadece Nepal’de değil dünyanın pek çok yerinde isyanlar, ayaklanmalar, savaşlar yaşanıyor. Bu savaşlardan kaynaklı kadınlar olarak sağlıklı bir şekilde bir araya gelip Nepal’de teorik seminer gerçekleştirebilecek miyiz? Biz tüm endişelerle birlikte gerçekleştirebilecekmişiz gibi hareket ediyor ve teorik seminere hazırlanıyoruz.

Bizim ülkemiz de dünyadaki yaşananlardan aşağı kalır durumda değil, fazlası var azı yok. Yıllardır uzun vadeli planlar dahi yapamıyoruz. Yarın hangi isyana, ayaklanmaya, baskıya uyanacağımız belli değil. Ve yaptığımız her plan, her an değişebilir durumda.

İşte bütün bu yaşanan savaşların, olayların, isyanların ortasında Nepal’de gerçekleşecek olan ve gittikçe zamanı yaklaşan teorik seminere de hazırlanmaya çalışıyoruz. Tunus’ta gerçekleşen konferansta

teorik seminerde tartışmak için temel üç başlık belirlenmişti. Üç konu da Emperyalizmi Nasıl Yeneriz üst başlığıyla bütünlüklü şekilde planlanmıştı. Sosyalist Devrim, Kadın Devrimi ve Ekolojik Küresel Yıkım. Bu konuların çok çeşitli alt başlıkları da bulunuyor. Bizler de bu üç başlık çerçevesinde kadınlardan oluşan üç okuma-tartışma grubu oluşturduk. Her bir çalışma grubu; kendi içinde okuyacağı kitapları planladı, dağıttı. Online toplantılar gerçekleştirdi. Kendi içlerinde konularla ilgili çeşitli tartışmalar, çalışmalar yürüttü.

Tüm bu teorik konferans hazırlıkları devam ederken, yaptığımız okumaları birbirimize yüzyüze anlatmaya ihtiyacımız vardı. Böylece bir kadın kampı yapma isteği doğdu. Önce uygun bir yer belirlendikten sonra, zamanını kararlaştırdık birlikte. Çalışan emekçi kadınlar da izinlerini bu tarihe göre ayarlamaya çalıştı.

En son Emekçi Kadın Kampını 2016’da yapmıştık. Neredeyse 10 yıla yakın bir zaman.... Orada da kadın sorununa dair pek çok kitap okumuş birbirimize anlatmış, pek çok konu tartışmıştık. Ve katılan herkesin hala aklında kaliteli ve güzel geçirilen

“Hayatımda ilk kez kadınlarla böyle bir kamp geçirdim. İlk kez hizmet etmeden, kendimle vakit geçirdim ve çok keyif aldım.”

zamanlar olarak kaldı. Yani tadı damağımızda kalmıştı...

Şimdi de beş günlük deniz kenarında bir kamp yapacaktık. Heyecanlı, tatlı koşturmacalarla kamp hazırlıklarına başladık. Kampta nasıl bir program yapacağımızı çıkardık. Nepal tartışma konularını günlere böldük. Hem tatil, hem teorik tartışma üzerine çalışma programı çıkardık. Yaşamımızın her anını neredeyse planladık. Ben de bu teorik çalışmada yer almak istiyorum diyen pek çok kadınla birlikte kampı organize ettik. Kampı çoğunluğa uygun olan Ağustos sonu yapacaktık.

Etrafımızda bu çalışmalarda yer almak isteyen kadınları kampa dahil etmeye çalıştık. Yine de çalışmanın verimli ve eğlenceli geçmesi için sayıyı sınırlı tuttuk. 30 - 35 civarı emekçi kadınla birlikte kamp yapmayı hedefledik. Fakat bazı kadın arkadaşlarımızın çalışma yaşamından son anda izinlerini ayarlayamamaları gibi bir takım sebeplerle bu sayı biraz düştü. İlk can sıkıcı engel karşımıza çıkmıştı. Olsun biz yine de kadınlar olarak hep birlikte güzel bir kamp yapacaktık.

Kamp yeri yerleşim yerinden biraz uzak olduğu için sürekli alışve-

riş yapamayacaktık. O nedenle genel ve özel ihtiyaçlarımızı baştan temin etmeye çalıştık. Birçok mutfak ihtiyacı ve temel gıda maddelerini alıp, çadırlarımızla birlikte bir gün önceden iki kadın arkadaşla önden kamp alanına ulaştırdık. Önden gidenler, bir sonraki gün kampa gelecek olan kadınlara çadırları hazırladılar....

Ertesi gün sabahtan yola çıktık. Kimimiz otobüsle, kimimiz özel araçla... Bu arada bir tane araç yanımızda olsun, ekmek vs ihtiyaçlarımız için en yakın yerleşim yerine gider alış-veriş yaparız diye planlamıştık. Ama aracımız yolda sorun çıkardı. İkinci engelimiz de böylece kendini göstermiş oldu. Sorunlu araçla zar-zor kamp alanına ulaştıktan sonra, aracı orada tamire verdik... ve bize hep stres oldu o araç.... aynı stresi dönüşte de yaşayacaktık. Üç saatlik yol tamire girmesine rağmen, on saatlik yola dönüşecekti....

Kamp alanına önden gidenler, erken gelenleri karşıladı. Bir kısmımız öğle saatlerinde, bir kısmımız da öğleden sonra 16.00-17.00'e doğru ulaştı kamp alanına. İlk elden herkes ulaştığı saatlerde kahvaltı yaptıktan sonra, çadırlara yerleşmeye başladı. Herkes için yeterince çadır vardı...

Tabii bu arada kadınlar çalışma yaparken, eğlenirken, birlikte ortak aktiviteler gerçekleştirirken bölünmesin diye, üç de erkek arkadaşın kampa gelişini organize etmiş, onlara; mutfakla ilgili tüm işleri vermiştik. (Yeri gelmişken onlara da teşekkürlerimizi iletelim, bu işi kabul edip, bizlerin güzel bir kamp geçirmemize yardımcı oldukları için.)

İlk gün heyecanla bir an önce denize girmek için sabırsızlananlar, çadırlara eşyalarını bırakıp, kahvaltılarını yaptıktan sonra; mayolarını

giyer giymez, hemen denize atladılar.... deniz, bütün yol yorgunluğunu, büyük şehrin koşturmacalarından kaynaklı stresini ve sıcak havaların boğucu-

luğunu almış, yerine serin, relax bir rahatlama getirmişti.... İşte kamp başlamıştı...

Aynı şehirde olup da birbirini haftalarca göremeyen, mücadelenin ve yaşamın koşturmacaları arasında birbirine vakit ayıramayan, birbirinin yaşamının kıyısında olup da yaşamlarına dokunmaya vakit yaratamayan kadınlar için bahsedilmiş birkaç gün başlamıştı işte... Ve farklı şehirlerde olduğumuz için buluşamadığımız, sohbetler edemediğimiz,

bazen sadece online etkinliklerde birbirimizin yüzünü gördüğümüz kadınlarla, birebir canlı paylaşımlar yaşamak... Daha ne olsun birbirimizin sadece teorik gelişimini sağlamak değil, aynı zamanda birbirimizin yüreğine dokunmak için yan yanaydık. Birlikte birçok işi yapıyorduk. Ama birbirimize yeterince dokunamıyorduk. İşte bunun için de bir fırsat yaratmış oluyordu bu kamp bize.

Kampın ilk günü; yerleşim, dinlenme, kaynaşma, yüzme vs aktivitelerin ardından akşam hep birlikte bir

toplantı yaptık. Emekçi Kadınlar olarak neden kamp yaptığımızı konuştuk. Kampın düzeni üzerine bilgi alışverişi yaptık. Bizim de bir parçası oldu-

ğumuz WWC'nin Nepal'de düzenleyeceği teorik konferansa hazırlık için kampta hangi konular üzerinde tartışma yürüteceğimizi konuştuk. Ve hazırlanan sunumların anlatılacağı günleri ayarladık. Mutfak nöbetçilerini, kamp sorumlularını belirledikten sonra günlük yapılacak çalışma ve aktiviteler üzerine sohbet ettik.

Genel olarak sabah sekizde kahvaltı yapıp, 10 gibi çalışmaya başladık. Çay ve yemek aralarıyla

“Artık hiçbir isyan, ayaklanma ve devrimin kendi dar sınırları içinde kalmadığı, birçok yerdeki emekçileri, işsizleri, kadınları, gençleri etkisi altına aldığı...”

birlikte 16.00'ya kadar konular üzerinde sunumlar yapıp, tartışmalar yürüttük. Sonra serbest saatlerde, yüzme, yürüyüş, sohbet... Akşam yemeğinden hemen sonra da bir saat kadar voleybol oynadık. Akşamları kumsalda oturduk, sohbet ettik, film izledik, şarkı söyledik...

Kampta ilk tartışma konumuz Sosyalist Devrim üzerineydi. Bu başlık altında, dünya devrim deneyimleri, yeni evrenin devrimleri, bugün yaşadığımız çağın devrimlerinin özellikleri, dünyadaki ayaklanmalar üzerine pek çok konu tartışıldı. Konular birçok yönleriyle birlikte ele alındı. Bir yerde yaşanan ayaklanmanın, isyanın; dünyanın başka bir yerinde yarattığı etkiler üzerine konuştuk. Artık hiçbir isyan, ayaklanma ve devrimin kendi dar sınırları içinde kalmadığı, başka bir yerdeki emekçileri, işsizleri, kadınları, gençleri etkisi altına aldığı ve dünyanın farklı farklı yerlerinde örnekler yarattığı... Aynı şekilde dünyanın herhangi bir yerinde yaşanan katliam ve savaşların bizi de etkilediği... Savaş, ayaklanma, isyan, katliam vs. hepsinin, dünyanın neresinde olursa olsun başka başka emekçi halklarda

etkilerinin yaşandığı, ayaklanmalara da vesile olduğu... İşçi ve emekçilerin, kadınların dünyanın her yerinde açlığa, yoksulluğa, işsizliğe, şiddete, katliama ve savaşlara karşı çeşitli biçimlerde, isyan ve ayaklanmalar içinde olduğu gibi çok çeşitli yönleriyle tartıştık konuyu...

Çalışmanın sonunda Nepal'de yapacağımız sunumun yazılı halini okuyup çalışmayı bitirdik. Birlikte ekler ve çıkarmalar yaptık sunuma. O kadar büyük, devasa bir konuyu 10 dakikaya sığdırmak zor olsa da özetin özeti haline getirildi çalışmalar, hatta bazı kısımlar es geçildi yazılı metinde... Çünkü Nepal'de yapılacak konferansta sunum başına verilen süre sadece 10 dakika. Ve siz bu 10 dakikada bütün derdinizi anlatmaya çalışıyorsunuz. Metinler sunulduktan sonra tartışma bölümlerinde de söz alıp birkaç dakika konuşabiliyor, konuyla ilgili fikrinizi belirtebiliyorsunuz....

Kampın sonraki günleri sırayla Kadın Devrimi ve Ekoloji üzerine sunumlar yapıldı. Sunumların sonunda çıkarılan metinler okundu, birlikte yeniden düzenlendi. Kadın Devrimi anlatılırken, karşılıklı interaktif şekilde yürütüldü çalışma.

“Savaş, ayaklanma, isyan, katliam vs. hepsinin dünyanın neresinde olursa olsun başka başka emekçi halklarda etkilerinin yaşandığı...”

“Kapitalizmin kar hırsı yüzünden almadığı önlemler nedeniyle sadece bizim değil, doğadaki tüm canlıların yaşamının nasıl etkilendiği...”

Jineoloji, feminizm konuları da işlendi bu konu anlatılırken. Kadın devrimi derken, konunun, sınıf temel alınarak değil, cins temel alınarak ele alındığı ve bütün çalışmaların bunun üzerinden yürütüldüğü yönünde tartışmalar oldu. Bu konu ile birlikte Jineolojinin ne olduğu, ne zaman ve kim tarafından ortaya atıldığı, neye dayandığı ile ilgili de anlatım yapıldı.

Ekoloji konusu ise kampın 4. gününde sunuldu. Bu konuda araştırma yapan kadınlar, güzel sunum hazırlamışlardı. Günlük politik faaliyetler içinde bazen es geçtiğimiz bu konunun, yaşamımızda ne kadar da önemli bir yere sahip olduğunu daha iyi kavramış olduk. Yangınlar, felaketler, çevre sorunları, atıklar ya da kapitalizmin yarattığı doğalmış gibi görünen pek çok şeyin, önlem alınmayan fabrika bacalarından atıklarından tutalım da nükleer santrallere kadar her şeyin ekolojik yaşamımızı nasıl etkilediği... Kapitalizmin kar hırsı yüzünden almadığı önlemler nedeniyle sadece bizim değil, doğadaki tüm canlıların yaşamının nasıl etkilendiği gibi pek çok

çeşitlilikte ele alınmıştı konu. Kapsamı çok geniş olan bu konu Antakya depremi ve sonrasında rantta çevrilen zeytinliklerin yok edilmesi. Yerleşim yerlerinin kapitalist sistem eliyle kamulaştırılarak, konutlar yapılması gibi örneklerle konu canlı bir şekilde sunuldu.

Teorik seminer hazırlık konularını bitirmiştik. Ama daha tartışmak istediğimiz konular vardı. Kadınların günlük sorunlarına dair. Son dönemlerde yaygınlaşan ifşa vb yöntemlere dair konular üzerine de sohbet ettik.... Fakat tartışmak, üzerine konuşmak istediğimiz konuları bitiremedik.... eksik konuları da Marksist Kadın Akademisi'nde tartışmaya karar verdik...

Kampın sonuna geldik. Kadınlar olarak bir arada çok verimli günler geçirmiştik. Daha uzun olsa daha da konuşacağımız konularımız vardı... En son olarak kamp değerlendirmesi yaptık. Genel olarak hepimiz kampın sonunda çok memnun kalmıştık. İlk kez Emekçi Kadınlar kampına (çadır kampa) katılanlarımız çoğunlukta idi. Bir kaç kişi de olsa birinci kampa katılanlar da vardı aramızda ve onlar da dahil, kampa katılan herkes buradan olumlu düşüncelerle ayrıldıklarını belirttiler.

“Hayatı birlikte örgütlediğimizde hissettiğimiz duyguya sahip çıkmamız gerekir.”

İnsanlığın Kurtuluşunu Sağlayan Yeni Bir Çağın Eşiğinde

*Dünya Kadın Konferansı'nın Kasım 2025'te Nepal'de yapılacak olan
Teorik Seminer için hazırladığımız sunum metnidir.*

Dünyanın dört bir yanı ayaklanmalar, savaşlar, devrimci kitle eylemleri ile sarsılıyor; emperyalizme, dolayısıyla faşizme ve kapitalizme karşı verilen mücadele her geçen gün daha kitlesel, militan ve geniş çaplı olmak üzere büyüyor. Milyonları yoksulluk, sömürü, savaş içerisinde yaşamaya mecbur bırakan emperyalistler, insanlığı getirdikleri bu yok oluşun eşiğinde artık hiçbir yerde rahat ve güvende değiller.

Kıran kırana bir savaşın içindeyiz; bir yanda emperyalistler ve her geçen gün tekellerini dolduran işbirlikçi kapitalistler; diğer yanda bütün bu kıyım karşı dünya işçi sınıfı, emekçi halkları, ezilen ve sömürülen milyonlar var. İki safa ayrılmış bu savaş emekle sermaye arasında, kapitalizm ile sosyalizm arasındaki savaştır. Savaşın gerilimi dünya

genelinde küresel iç savaş biçiminde belirli noktalarda kırılıyor.

21. yüzyıla girdiğimizden bu yana, dünyanın her yerinde halklar emperyalist-kapitalist sisteme karşı eylemlere, ayaklanmalara girişti. Ayaklanma düzeyine varan ilk eylemler, emperyalist kapitalist sistemin kalbi ABD'de Seattle ve Avrupa'da Cenova'da "Başka Bir Dünya Mümkün" diyen işçi, emekçi, öğrencilerin sisteme başkaldırısı, anında diğer kapitalist ülkelerde cevaplandı.

Kapitalizmin en gelişkin olduğu ülkelerde milyonlar sokakları doldurdu, günler, haftalar süren protesto eylemi yaptı. Aynı zamanda "demokratik" oluşu ile ünlü bu kapitalist ülkeler, "sistemi değiştirmek" isteyen halkları bastırmak için, çareyi "terörizm" bahanesi ile kendi "Reischtag Yangını"nı başlattı.

11 Eylül 2001'de CIA'in eğittiği, örgütlediği dinci faşist El-Kaide örgütü 2 uçakla New York'ta Dünya Ticaret Merkezi'nin olduğu İkiz Kuleler'e intihar saldırısı düzenledi. Ertesi gün bir diğer uçak Pentagon'a çakılırken, "terörle mücadele" için gerekli karşı devrimci yasaları çıkarabilmesi için gerekçe yaratmış oldu. İlerleyen yıllarda da benzer örnekler pek çok emperyalist ülkede yaşandı. "Müslüman" terör örgütleri eliyle bombalar patladı, ardından ardı ardına baskı ve terör yasaları çıkarıldı, hak ve özgürlükler kısıtlandı.

Ve emperyalist kapitalist sistemin işçi ve emekçilere, halklara, ezilenlere, göçmenlere yönelik savaşı olan 3. Dünya Savaşı başlamış oldu.

İlk devrimler Tunus ve Mısır'la başladı. "Arap Baharı" devrimleri hızla yayıldı. Emperyalist merkezler de işçi ve emekçilerin öfke dolu kitlesel eylemlerine sahne oldu. Türkiye'de de ayaklanma, 31 Mayıs 2013'te Gezi Parkı'nda başladı. Aylarca hızını kesmeyen ve tüm şehirlere yayılan

*"Milyonları
yoksulluk, sömürü,
savaş içerisinde
yaşamaya
mecbur bırakan
emperyalistler,
insanlığı getirdikleri
bu yok oluşun
eşiğinde artık hiçbir
yerde rahat ve
güvende değiller"*

*"İki safa ayrılmış
bu savaş emekle
sermaye arasında,
kapitalizm ile
sosyalizm arasındaki
savaştır."*

eylemlerin ardından 1,5 yıl sonra Kobane'ye yönelik IŞİD saldırılarını protesto için 6-8 Ekim'de başlayan eylemler ayaklanmaya dönüştü. Ve on yıldan fazla süredir, neredeyse ayaklanmaya varan eylemlerle devrimci süreç ülkemizde sürüyor.

Putin'in 2007 Münih konuşmasıyla ilan ettiği meydan okuma, Şam'a verilen destekle pratiğe dönmüştü. Bu, emperyalist planların tek yönlü işleyişini bozdu; Lübnan'dan İran'a, Yemen'den Suriye'ye birçok güç emperyalizme karşı daha direngen bir tutum aldı. 2015'te Rusya'nın Suriye'ye askerî destek vermesi sahada gerçek bir kırılma noktası yarattı.

Bütün bunlar basitçe "emperyalistler arası savaş" olarak açıklanamaz. Çünkü çağımızın temel çelişkisi, emek ile sermaye; sosyalizm ile emperyalist-kapitalist sistem arasındadır. ABD-NATO'nun ve tüm emperyalistlerin asli amacı, dünya proletaryasını yenilgiye uğratmak ve sosyalizmin tüm izlerini yeryüzünden silmektir.

Bu savaşı kazanmak için iki temel görevimiz var: Birincisi, emperyalist yıkım savaşına karşı çıkan bütün güçleri antiemperyalist, anti-faşist bir zeminde "birleşik cephe"de toplamaktır. İkincisi ise en az bunun kadar önemli olan, Lenin'in bir yüzyıl

*“Kadınlar, oldukları
her alanda
kurtuluşumuzu
sağlayacak
mücadeleyi ileriye
taşıyor; eksiksiz ve
kesin kurtuluşumuz
için kavgayı
büyütüyor.”*

önce altını çizdiği gibi, her gerçek enternasyonalistin kendi ülkesinde devrimi başarma görevidir. Nükleer silahların varlığında emperyalistleri “askerî yoldan yenmek” bir nükleer felaket anlamına gelecektir. Emperyalistlerin çöküş süreci, tüm dünyada daha belirgin hale geldikçe emperyalist burjuvazinin saldırganlığı artıyor. Tüm dünyayı büyük bir ateş altına atma eğiliminde olan bu emperyalist merkezler, kendi ölümlerini engellemek için hiçbir şeyden çekinmeyeceklerini açıkça belirtiyor. Hiç kuşku yok ki, emperyalist merkezlerde giderek güçlenen bu tehlikeli eğilim, nükleer bir savaşın zorunlu olarak kapıda olduğu anlamına gelmiyor. Baskı, tehdit ve şantaj girişimlerinin karşısında, esas olarak dünyanın dört bir yanında hızla büyüyen devrimci dalgaya dikkat çekmek gerekiyor. Uluslararası proletarya ve dünya emekçi halkları, her yerde, her fırsatta emperyalist-kapitalist sistemin karşısına dikiliyor. Özellikle Filistin halkının, adeta kendi canını ortaya koyarak tutuşturduğu büyük kitlesel ayaklanmalar, bu direniş dalgasının

en çarpıcı örneklerinden biri. Emekçiler dünyanın her yanında ayakta ve emperyalizme karşı mücadeleye geçmiş durumda.

Öte yandan Rusya ve Çin'in, yanlarına KDHC, Küba, Nikaragua ve başka birçok ülkeyi alarak ABD-NA-TO önderliğindeki emperyalist blok karşısında saf tutuyor. Bu emperyalist merkezlerin hareket alanını ciddi biçimde daraltıyor. Onlar gergin ve huzursuz; çünkü hâkimiyetlerini sürdürmek için gerekli gördükleri büyük yıkım savaşının, aynı zamanda kendi sonlarını hızlandırabileceği korkusunu taşıyorlar. Bu korku, kararlarındaki tereddütü daha da artırıyor. Dünya burjuvazisinin başını çeken en büyük sermaye tekelleri ve onların çıkarlarını koruyan emperyalist hükümetler istiyor diye, nükleer bir savaş kaçınılmaz bir gerçeklik gibi görmek yanlış olur. Bu sürecin nihai sonucunu belirleyecek olan, onlar değil; onlara karşı direnen dünya işçi sınıfı, emekçi halklar ve Rusya'dan Nikaragua'ya uzanan geniş bir cephedeki devletlerin gösterdiği kararlılık olacaktır. Buradan gerçek çıkış, bütün ülkelerde top-

*“Bu koşullardan
çıkış, ya
devrimlerle
sosyalizmin
yolunu açmak
olacak ya da
çürüme ve çöküş
tüm toplumu yok
edecektir.”*

lumsal devrimlerin zafere ulaşmasıdır. Özetle, çözüm dünya devrimini büyütmeştir.

Adına Yeni Evre dediğimiz ve işçilerin, emekçilerin ayağa kalktığı bu dönemde, emperyalist kapitalist sistem gelişmesinin son noktasına kadar dayandı ve artık çöküş evresine girdi. Onlarca yıldır gelişen bu yeni evrede, hem kapitalizm en gelişmiş aşamasına ulaştı, hem de çöküşü için gerekli tüm dinamikleri hazırladı. Dünya bugün tarihsel bir eşiktir. Çeyrek asır önce başlayan “yeni evre”, iki yönlü bir gelişmeyi içinde barındırıyor: Bir yanda küresel başkaldırı, isyanlar, devrim girişimleri ve antikapitalist eylemler; diğer yanda emperyalist-kapitalist sistemin derin çöküşü.

Şüphesiz ki bu çöküş en çok dünya kadınlarını etkiliyor. Savaşlar, katliamlar, yoksulluk.. Faturayı en fazla kadınlara kesmek bu sömürü düzeninin kaçınılmaz sonunu ertelemek için son çırpınışlarıdır. Dünyanın dört bir yanı farklı taleplerle

sokakları dolduran kadınların kararlı mücadelesiyle sarsılıyor. Kadınlar, oldukları her alanda kurtuluşumuzu sağlayacak mücadeleyi ileriye taşıyor; eksiksiz ve kesin kurtuluşumuz için kavgayı büyütüyor. Özgürlüğümüzü kazanmak için her cephede kıran kırana sürdürdüğümüz bu savaş, şüphesiz ki kadınların öncülüğünde bütün sömürü ve tahakküm biçimlerini yok etme hedefiyle insanlığı ileriye taşıyor.

Bir tarafta insanlığı ve doğayı yok oluşa sürükleyen nükleer felaket tehlikesi, diğer tarafta giderek büyüyen devrimci durum ve iç savaş gerçekliği var. Bu koşullardan çıkış, ya devrimlerle sosyalizmin yolunu açmak olacak ya da çürüme ve çöküş tüm toplumu yok edecektir.

İçerisinde olduğumuz bu yok oluştan toplumsal devrimler çağı yükselerek büyüyor. İnsanlığın kurtuluşunu sağlayan yeni bir çağın eşiğinde bir kez daha söylüyoruz: Ya sosyalizm, ya ölüm!

Kadının Tam Ve Eksiksiz Kurtuluşuna Marksist Bakış

Dünya Kadın Konferansı'nın Kasım 2025'te Nepal'de yapılacak olan Teorik Seminer için hazırladığımız sunum metnidir.

Kadının özgürleşmesi, insanlığın tümünden kurtuluşunun ayrılmaz bir parçasıdır. Bu da, kadının tarihsel olarak nasıl ezildiğini anlamayı gerektirir. Bu çalışmada, konunun derinliklerine girmeden Marksist yaklaşımın temel çerçevesine odaklanacağız.

Kadının ezilmesinin tarihi, özel mülkiyetin doğuşuna kadar uzanır. İlkel komünal toplumda üretim araçları ortaklı ve kadın ile erkek arasında bugünkü anlamda bir tahakküm ilişkisi yoktu. Kadın, üretimdeki rolü ve ana soyluluk nedeniyle toplumsal yaşamda belirleyici konumdaydı.

Ancak tarım, artı ürün ve özel mülkiyetin gelişmesiyle erkek egemenliği kurumsallaştı. Kadın, toplumsal üretimden dışlanıp eve

kapatıldı. Engels'in ifadesiyle bu, kadının ilk büyük tarihsel yenilgisidir. Böylece kadının bedeni ve emeği erkek mülkiyetinin bir parçası haline gelmiştir.

Kapitalizmde kadınlar üretime katılmış olsa da düşük ücretli, güvencesiz işlerde çalışmakta; aynı zamanda ev içindeki ücretsiz emeğiyle ikinci kez sömürülmektedir. Kapitalist sistem hem ucuz kadın emeğine ihtiyaç duyar hem de aile kurumunu korumak için "kadının yeri evidir" söylemini sürekli yeniden üretir.

Bu yapının değişmesi, kapitalist üretim ilişkileri içinde mümkün değildir. Kadının özgürleşmesi, sömürünün maddi temellerinin ortadan kaldırılmasını gerektirir. Bu da

ancak özel mülkiyetin kaldırılması ve üretimin toplumsallaşmasıyla sağlanabilir. Kadınların ataerki değerleri, toplumsal cinsiyet rollerini ve kendilerine dayatılan “kadınlık” kalıplarını sorgulaması, bireysel farkındalığın ötesinde toplumsal bir bilinç sıçraması yaratır. Bu bilinç, kadını sadece bireysel bir özne değil, dönüşümün aktif öznesi haline getirir.

Devletin tüm aygıtları kadının çifte sömürsünü desteklerken, buna karşı kadınların örgütlü mücadelesi de büyümektedir. Bu mücadele, proletaryanın kurtuluş mücadelesinin bir parçası olarak; ekoloji, demokrasi ve anti-emperyalist, anti-kapitalist mücadele alanlarıyla birleşip güçlenmektedir.

Bazı feminist yaklaşımlar ataerkiyi kapitalist üretim ilişkilerinden bağımsız ele alır ve bu nedenle kadın özgürlüğünü sınıfsal dönüşümden kopuk bir hedef olarak tanımlar. Ancak Marksist perspektife göre ataerki, kapitalizmle birlikte varlığını sürdüren yapısal bir sorundur. Kadının tam kurtuluşu, sadece eşit haklarla, yasal düzenlemelerle değil; sömürü düzenini tümünden ortadan kaldıran bir devrimle mümkündür.

Kürt kadın hareketinin geliştirdiği ve kadın bilgisini merkeze alan Jineoloji, kadın özgürlüğünü toplumsal özgürlüğün temeli olarak ele alır. Bu anlayış temelinde “kadının sınıfı yoktur, kendisi bir sınıftır” yaklaşımı vardır. Kürt kadın hareketi; “Sömürü

ve egemenlik kadın üzerinden geliştiriliyor, toplumsal olarak devam ediyor” diyerek, kadın sorunu konusundaki görüşlerinin temeline cins çelişkisini koymaktadır.

Bu yaklaşımların bütününde Jineoloji; demokratik, ekolojik ve yerel yönetim ilkeleriyle bağlantılı olsa da, bunlar kapitalizmde sınırlı ve geri alınabilir olduğundan ataerkinin maddi temelleri ancak kapitalist yapının yıkılmasıyla tamamen ortadan kalkabilir.

Bugün “Kadın Devrimi” kavramına dair çeşitli yaklaşımlar söz konusu. Bazı feminist kuramlar, kadınların tarihsel ezilmişliğini açıklamak için Marx’ın sınıf mücadelesine dayalı tarih anlayışını reddeder ve insanlık tarihini “cinsel sınıflar” arasındaki bir savaşım olarak okurlar. Bu görüşe göre temel toplumsal karşıtlık, üretim araçlarına sahip olan sınıf ile emekçi sınıf arasında değil,

erkek cinsiyle kadın cinsi arasında yaşanan tarihsel bir tahakküm ilişkisidir. Kadınların ezilmesinin kökeni, özel mülkiyetin gelişimiyle değil, kadının biyolojik farklılığıyla açıklanır.

Bu çerçevede kadının ezilmesi, erkeklerin fiziksel ve kurumsal egemenliğiyle açıklanır; tüm erkekler “egemen sınıf”, tüm kadınlar ise ortak ezilmişlik temelinde “kadın sınıfı” olarak görülür. Bu yaklaşım ekonomik sınıf ayrımlarını ikincilleştirir, hatta bunların kadınların ortak kurtuluş mücadelesine zarar verdiği-

“Kadının özgürleşmesi, insanlığın tümünden kurtuluşunun ayrılmaz bir parçasıdır.”

“Kadının tam kurtuluşu, sadece eşit haklarla, yasal düzenlemelerle değil; sömürü düzenini tümünden ortadan kaldıran bir devrimle mümkündür.”

ni savunur.

Bu görüşe göre kadın özgürlük mücadelesi, sınıf siyasetinden ve devrim hedefinden bağımsız olmalıdır. Kadınlar, biyolojik gerçekliklerine uygun yaşam biçimleri kurmalı; üreme yükünden ve ev içi emekten özgürleşmeli, çocuk bakımının kamusallaşması gibi yapısal dönüşümleri hedeflemelidir. Bu anlayış, esas olarak kültürel ve reformist bir çözüm önerir.

Kadınların ezilmesini sadece biyolojiye bağlamak, üretim ilişkilerini ve sınıfsal yapıları dışarıda bırakmak anlamına gelir. Oysa tarihsel materyalizm açısından ezilme ilişkileri, belirli üretim biçimlerinin ve bu biçimlerin ürettiği toplumsal ilişkilerin sonucudur. Bu nedenle, üretim ilişkilerini dönüştürmeden, kadınların özgürleşmesi mümkün değildir.

Kapitalist sistemde kadınlara tanınan haklar, onların ezilen cins konumunu değiştirmemiştir. Bu haklar, sistemin ihtiyaçlarına göre biçimlenmiş ve sömürü düzenini yeniden üretmiştir. Kadının gerçek

özgürlüğü, sınıf egemenliğinin ve özel mülkiyetin ortadan kaldırılmasıyla mümkündür. Bu nedenle cins özgürlüğü, toplumsal özgürlükten ayrı düşünülemez.

Kadınların bağımsız örgütlenmesi gereklidir; yalnızca erkeklerden değil, burjuva ideolojisinden de bağımsız olmalıdır. Fakat proletaryanın sınıf mücadelesinden kopuk kadın örgütlenmeleri, farkında olmadan erkek egemenliğini yeniden üretebilir. Çünkü erkek egemenlik, sınıf egemenliğinden bağımsız değildir.

Kelimenin gerçek anlamıyla “devrim” iktidarın devrimci sınıf tarafından ele geçirilmesine bağlı olarak toplumun devrimci dönüşüme uğraması ve yeni bir temelde yeniden örgütlenmesidir. Kadınların gerçek eşitliği ve gerçek özgürlüğü, yani tam kurtuluşu bu yolla gerçekleşir.

“Kadınlar olmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadın kurtulmaz” sloganı, kadınların özgürlük zamanına dair bakış açısını önümüze pratik olarak koymaktadır.”

“Kadın devrimi” ise ekonomik ve toplumsal yaşamda köklü bir değişim anlamında bir dönüşümü değil, yalnızca kelimenin dar anlamında bir devrimi ifade eder. Bu, kadınların özgürleşme yolunda aldığı mesafeyi belirtmek için kullanılmıştır. Kapitalizm koşullarında toplumsal üretimde yer alan kadının kurtuluşunun koşulları gelişmiştir. Bu koşulları değerlendiren ve örgütlenen kadınlar, kurtuluşlarını kendi elleriyle gerçekleştirecektir.

Kadının kurtuluşu bir devrimle kendiliğinden sağlanmayacağından, kadınların kendi özgürlük mücadelesini örgütlemesi, taleplerini yükseltmesi ve öncü rol üstlenmesi gerekir. Çağımız, isyan ve ayaklanmalar çağıdır. Bu anlamda çağımız,

aynı zamanda kadınların zafer ve özgürlük çağıdır. Kadınların özgürlük yürüyüşü, kendi kurtuluşunu getirecek olan toplumun köklü bir dönüşümü için, isyan ve ayaklanmalarla dünyayı alt üst eden mücadele içerisinde büyüyor.

“Kadınlar olmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadın kurtulmaz” sloganı, kadınların özgürlük zamanına dair bakış açısını önümüze pratik olarak koymaktadır. Başkaldıran, isyan eden kadınlar devrim mücadelesinin hep en önünde yer almıştır, yer almaya da devam edecektir.

Zafer, kadınların özgürlük mücadelesinde büyüyor. Ve özgürlük mücadelemiz mutlaka zafere ulaşacaktır!

“Doğal” Afetler ile Gelen Ekolojik Yıkımın Yüğü Kimde?

Dünya Kadın Konferansı'nın Kasım 2025'te Nepal'de yapılacak olan Teorik Seminer için hazırladığımız sunum metnidir.

Gezegelimiz, doğamız ve tüm canlılık; kapitalist üretim sisteminin dünyaya hâkim olduğu sanayi devriminden bu yana geçen 200 yılda korkunç bir yıkıma sürüklenmeye devam ediyor. Bu sunumda hâkim üretim biçimi kapitalizmin ve emperyalizmin yol açtığı ekolojik yıkımın kısa bir panoramasını sunacak, bu bağlamda doğal felaketlerin egemenler elinde nasıl bir silaha dönüştüğünü göreceğiz. Bu konuda Türkiye üzerinden sayısız örnek vermek mümkün, ancak biz özel olarak 11 ili etkileyen 6 Şubat 2023 depremlerinin ardından Antakya'da yaşanan ekolojik ve toplumsal yıkımı ele alacak, bir felaketin kadınlar üzerinde

nasıl bir yıkım aracına dönüştüğüne ışık tutmaya çalışacağız.

4,5 milyar yıldan yaşlı gezegenimiz dünya, sayısız felaket gördü. Bu felaketlerin en büyük 5'i dünya üzerinde yaşayan türlerin çoğunun yok oluşuna sebep oldu. Büyük yokoluşlar olarak adlandırılan bu evrelerin sonuncusu, yaklaşık 66 milyon yıl önce, varlığı yalnızca 300 bin yıl olan modern insan homosapiensin hiç karşılaşmadığı dinazorların neslinin tükendiği büyük yok oluştu.

Milyonlarca yıl sonra, gezegenimizin yaşına kıyasla çok kısa bir süre önce, başlayan sanayi devrimi insanlığın yazgısında bir kırılmaya yol açtı. Sanayi devrimi ile insanlık,

insan emeği ile minimum sürede maksimum metayı üretmenin araçlarını keşfetti. İnsanlığın ihtiyacından bağımsız hep daha fazlasını üretmeye odaklı egemen üretim biçimi olan kapitalist üretimin tarihi, şu an içinde olduğumuz küresel iklim değişikliğinin de tarihidir.

İnsan etkisiyle son 500 yılda, yaklaşık 900'den fazla türün resmen yok olduğu belgelendi. Son 200 yılda, tür yok oluş hızı doğal yok oluş oranının en az 100 katı oldu. Bilim insanları, içinde olduğumuz bu çağı 6. Kitlesele Yok Oluş olarak adlandırıyor. Dünya üzerinde bilinen yaklaşık 8 milyon tür var ve toplam türlerin %1 ile %5'inin son 200 yılda yok olduğu tahmin ediliyor.

Doğal kaynakların tüketimi ise korkunç rakamlarla ifade ediliyor. Doğal kaynaklar, medyanın yansıttığının aksine, bireysel tüketimden değil, %80'lere varan oranlarda üretim alanlarının ihtiyacı vesilesiyle tükeniyor. Temiz su kaynaklarımız ağır sanayi ve maden işletmeleri tarafından tüketiliyor, dünya gene-

“Sanayi devrimi ile insanlık, insan emeği ile minimum sürede maksimum metayı üretmenin araçlarını keşfetti.”

“1970'lerden itibaren insanlık gezegenin yenileyebileceğinden fazla kaynak tüketmeye başladı.”

linde verimli toprakların %75'i bozulmuş durumda, son 200 yılda dünya ormanlarının %35'i yok olurken ormanlık alanların %70'i sanayi için kereste ve tarım alanı açmak uğruna yok ediliyor. 1970'lerden itibaren insanlık gezegenin yenileyebileceğinden fazla kaynak tüketmeye başladı. “Dünya Limit Aşım Günü” her yıl daha da erken geliyor.

Bu tabloda en büyük suçlular ise en “gelişmiş” ülkeler, emperyalistler oluyor: Sömürge yarışının başladığı zamandan bu yana Afrika'nın yer altı kaynaklarının %80'i Avrupa'ya taşındı, küresel karbon emisyonlarının %92'si Avrupa ve ABD'ye ait ve bu ülkeler 20. yüzyılın başından beri dünyadaki tüm enerji tüketiminin %90'ından fazlasını yapıyor.

Yaşadığımız ülke de emperyalizme bağımlı ülkelerinden biri olarak, kapitalist ekonomi politikalarının doğrudan sonucu olan ekolojik yıkımlarla karşı karşıya kalıyor. Doğal kaynaklar özelleştirilerek uluslararası sermayenin kullanımına açılıyor; köylülerin direnişi ile gündeme gelen Akbelen'de orman ve zeytinlikleri yok

“Bu krizlerin en büyüğünü yakın zamanda yaşadığımız 6 Şubat depremlerinde deneyimledik.”

etmeye çalışan enerji ve inşaat te-kellerinin saldırısı bunun en güncel örneğini oluşturuyor. Benzer şekilde, son yıllarda yaşanan yaygın orman yangınlarının ardından yüzlerce bölgede maden arama ve enerji üretim ruhsatları verilmesi, felaketlerin nasıl birer rant aracına dönüştürüldüğünü gösteriyor. Tarım ve hayvancılığın planlı olarak geriletilmesi sonucunda ülke, etten süte, buğdaydan samana kadar dışa bağımlı hale getirilmiş durumda. Kısacası, Türkiye’de ekolojik felaketlerin ve doğal afetlerin ağır sonuçları yalnızca ‘doğa olayları’ değil; sermayenin ve emperyalizmin krizleri fırsata çevirme politikalarının ürünüdür.

Bu krizlerin en büyüğünü yakın zamanda yaşadığımız 6 şubat depremlerinde deneyimledik. 6 Şubat 2023’te Türkiye’de art arda yaşanan iki büyük deprem, 11 il için tarihte görülmemiş bir felaketi getirdi. Bu illerin içinde en büyük yıkım, Antakya ilinde oldu. Faşizmin hüküm sürdüğü Türkiye’de azınlık halkların birlikte yaşadığı ve tarihi boyunca devletin hedef tahtasında olan Antakya’da yaşanan bu yıkım kapitalizm için tam bir fırsata dönüştürüldü. İlk deprem haberinin

ardından saatler içinde Türkiye’nin en büyük inşaat firmaları toprak bölüşmeye başlamış, çimento piyasası yükselişe geçmişti. İlk hafta imar planları yapılmaya başlanmış, konut projeleri mimarların elinden çıkmaya başlamıştı. Antakya’daki Amanos Dağlarında HES projeleri hazırlandı. Taş ocakları, altın madenciliği ve beton santralleri için ÇED (Çevresel Etki Değerlendirme) raporları afet gerekçesiyle ya kolaylaştırıldı ya da gereksiz kılındı, maden alanları enkazlar daha kalkmamışken kararlaştırıldı. Emperyalist firmalar da deprem sonrasında akbabalar gibi deprem bölgesine üşüştü. Emperyalizm ile doğrudan bağlantılı olduğu bilinen WWF(Doğal Hayatı Koruma Vakfı) gibi uluslararası STK’lar “deprem sonrası ekosistem restorasyonu” adı altında bölge ekosistemiyle hiç alakası olmayan ağaçlarla ticari faaliyet için dikim yaptı. IMF gibi uluslararası bankalar depremin hemen sonrasında “deprem sonrası kalkınma” kredisi verdi ve devlet bu kredileri turizm ve otel projeleri için

“Kadınlar başlarına gelen felaketin yol açtığı yaraları yine diğer kadınlarla birlikte olarak sarmaya çalışıyorlar.”

kullandı.

Depremin hemen ardından planları yapılan konut ve ticari alanların inşaatları henüz enkazlar kalkmamışken başladı. Deprem sonrası nüfusu 140 bin azalan (bu rakamın büyük bir yüzdesi deprem ölümleridir) Antakya ili bir şantiye alanına dönüştü. Toplam tarım alanının %20'sinden fazlasını oluşturan zeytinliklerin bir kısmı konut yapımı için kamulaştırılırken, eski yerleşim yerlerinin önemli bir kısmı bir gecede yayınlanan listelerle kamulaştırıldı. Arazi ve mülk sahiplerinin tüm hakları, kiracıları saymıyoruz bile, ellerinden geri dönüşsüz alındı. Devletin tüm "yeniden inşa" ya da "yerinde inşa" planları sermayedarların çıkarına göre şekillendi.

Bu

durum tüm halkı hem ekonomik hem toplumsal yıkıma sürüklerken bu yıkımın faturası en çok kadınlara kesildi.

İlk önce kız çocukları okullardan uzaklaştı, erken yaşta evlenme ve doğum yapma oranları arttı. Eğitim koşulları neredeyse ortadan kalktı. Okula gitmeyen çocuklar ve gençler, annelerinin tüm gün sorumluluğuna bırakıldı. Toplama kamplarından farksız konteyner kentlerdeki

belirsizlik genel bir ruhsal çöküntüye yol açarken bu yerlerde madde bağımlılığı, şiddet, istismar, taciz, güvensizlik katlanarak arttı. Kadın cinayetleri ve aile içi şiddet en çok buralarda görüldü. Herhangi bir bakımevi olmadığı için hasta bakımı da kadınların üzerine yüklendi. Ev içi bakım sorumluluklarının artması kadınların toplumsal hayattan daha fazla dışlanmalarına, ekonomik bağımsızlıklarını kaybederek erkek-

lere daha da bağımlı hale gelmelerine neden oldu. Deprem öncesinde de bir sorun olan kadın istihdamı, 6 Şubat sonrasında iyice azaldı.

Antakya'nın bir şantiye alanına dönüşmesi aynı zamanda kadın sağlığını da doğrudan etkiliyor. Kalıcı bir hava kirliliği içinde yaşamak zorunda

olan kadınlar temiz su erişiminin hala bir problem olduğu Antakya'da çok ciddi sağlık sorunları yaşıyorlar. Tedavi olanakları ve ilaca erişimin de hala büyük bir problem olduğu bölgede çoğu kadın, kadın sağlığı ile ilgili konularda doktor yüzü bile göremiyor. Doğum yapacak kadınlar ve yenidoğanlar için ise hijyen koşulları depremin ilk günlerinden çok da farklı değil.

Bütün bunlara rağmen kadın-

lar hayata tutunmanın bir yolunu bulmaya çalışıyorlar. Antakya'da kadın kooperatiflerinin çoğalması bunun en görünen sonuçlarından biridir. Bu kooperatifler hem yerel üretimin devamlılığının hem de kadınların aralarındaki dayanışmanın sürmesinin bir işareti olarak alınabilir. Aynı zamanda konteyner kentlerde artan şiddet ve istismar vakaları kadın örgütlerinin de dayanışmasını arttırdı. Bu dayanışma hem kadınların özgüvenini arttırdı

hem de şiddet faillerine

bir gözdağı oldu.

Kadınlar başlarına

gelen felaketin

yol açtığı yara-

ları yine diğer

kadınlarla

birlikte olarak

sarmaya

çalışıyorlar.

Yüzyıl-

da bir gelen

bir "felaket"

bölge halkına,

özel olarak

da kadınlara

karşı bir silaha

dönüştürülürken,

bu yıkımın öznelere

bıkmadan mücadele

etmeye devam ediyor.

Sermayenin kamulaştırma

saldırılarına karşı polis ve jandarma

güçlerinin karşısına ilk kadınlar

çıkıyor, sonuç almadan evine dönen

erkekleri ilk kadınlar azarlıyor,

kadınların olduğu toplumsal hare-

ketlerde erkekler geri adım atmaya

çekiniyor.

Antakya'nın kadınlarının

sistemle ve egemenlerle uzlaşmayı

reddeden tavrı doğasında bir antika-

pitalist ekoloji mücadelesini tetik-

liyor. Kadınların bu cüreti ülkenin çeşitli yerlerinde süregiden köy direnişlerine, çevre hareketlerine, kadın hareketine de güç veriyor. Kadınların her eylemi kapitalizmi temellerinden sarsıyor.

Antakya'da olduğu gibi dünyanın neresine gidersek gidelim gördüğümüz yıkım biz müdahale etmediğimiz sürece doğayı ve insanlığı son yok oluşa doğru sürüklemeye devam edecek. Dünyanın sonunu değiştirmek şu an hiç olmadığı

kadar insanlığın üretim

ilişkilerine bağlanmış

durumda. İnsanlığın kaderi, daha

"yeşil" bir sis-

temde üretime

devam etmek-

tense tüket-

tiği kadarını

üretmeye,

arzların değil

ihtiyaçların

belirlediği bir

doğa dostu

üretime geç-

meye bağlıdır.

İnsanlık eksiğiyle

fazlasıyla, bir

toplumsal üretim

ve tüketim modeli

olan sosyalist sistemi

deneyimlemeye başladı.

Kapitalist ülkelere kıyasla yıkımı neredeyse sıfıra indirgeyebilecek şu anda yegane sistem sosyalizm olarak karşımızda duruyor.

Her şey için çok geç olmadan, insanlığın, insan emeğinin, doğanın, canlılığın ve tüm gezegenin kur-

tuluşu için bugünden mücadeleye girmeliyiz. Şimdi son kavgamızı tüm insanlık ve gezegenimiz için veriyoruz.

Her şey için çok geç olmadan, insanlığın, insan emeğinin, doğanın, canlılığın ve tüm gezegenin kur-

tuluşu için bugünden mücadeleye girmeliyiz. Şimdi son kavgamızı tüm insanlık ve gezegenimiz için veriyoruz.

Her şey için çok geç olmadan, insanlığın, insan emeğinin, doğanın, canlılığın ve tüm gezegenin kur-

tuluşu için bugünden mücadeleye girmeliyiz. Şimdi son kavgamızı tüm insanlık ve gezegenimiz için veriyoruz.

*"Her
şey
için çok
geç olmadan,
insanlığın, insan
emeğinin, doğanın,
canlılığın ve tüm
gezegenin kurtuluşu
için bugünden
mücadeleye
girmeliyiz."*

ÖLDÜREN DÜZENİ YIKMAK İÇİN ÖRGÜTLEN!

Günden güne derinleşen yoksulluk, şiddet, savaşlar, doğanın talanı, geleceksizlik ve sömürü karşısında yaşamak ve yaşatmak için mücadele eden kadınlar; merhaba!

Şiddet gördüğümüz evlerde yaşamak zorunda bırakıyoruz. Bu evlerde her gün boşanmak istediğimiz erkekler tarafından katledilirken 2025 yılını "aile yılı" ilan edenler bizi değil; caydırıcı yaptırım uygulamadıkları failleri koruyarak şiddeti teşvik ediyor. Gidecek güvenli bir yer, kuracak yeni bir yaşam bulamadığımız için hapsedildiğimiz o "kutsal" hanelerde bizi öldüren düzeni yıkmak için örgütleniyoruz.

Şiddetsiz yaşayacağız!

İşçiyiz. Gece gündüz kölece çalışıyoruz. Emegimizi çalarak zenginleşen patronların kar hırsıyla düşük ücretlerle her gün taciz edildiğimiz, güvencesiz, denetimsiz, insanlık dışı koşullarda çalışıyoruz. Günün sonunda tenceremizde ödenemeyen kiralara, faturalara, yoksulluk ve açlıkla kaynıyor. Milyonlarca işçinin bu koşullarda üretmeye zorlanmasıyla iş cinayetlerinde katledildiği düzeni yıkmak için örgütleniyoruz.

Sömürsüz yaşayacağız!

Öğrenciyiz. Binlercemiz maddi imkansızlıklar nedeniyle okulu bırakmak zorunda kalıyor. Yurtlarda, kampüslerde güvende değiliz. Burarlarda şiddetle, tacizle burun buruna yaşıyor, intihara sürükleniyor veya katlediliyor. Hem niteliksiz eğitimle hem de işsizlikle boğuşuyoruz.

Genç kadınları geleceksizlik içinde, güvenli barınma ve eğitim olanaklarından yoksun bırakanların yönettiği düzeni yıkmak için örgütleniyoruz.

Umutlu yarınlarda yaşayacağız!

Kıran kırana bir savaşın içerisindeyiz. Dünyayı bir yok oluşa sürükleyen emperyalistler, kendi varlıklarını korumak için baskıyı, şiddeti, savaşı büyütüyor. Filistin'de emperyalistlerin desteğiyle siyonist işgal devleti soykırım yapıyor. Açlıkla, yoksullukla boğuşan savaş bölgelerinde kadınlar ve çocuklar her türlü şiddete açık hale geliyor. Dünyanın dört bir yanında kaynaklarımızı sömüren, topraklarımızı yağmalayan, evlerimizi işgal edenlerin düzenini yıkmak için örgütleniyoruz.

Savaşsız bir dünyada yaşayacağız!

Erkek egemen kapitalist düzen biz kadınlara özgür bir yaşam sunmuyor. Katillerimiz sokaklarda geziyor. Her gün başka bir kazanımımıza göz diken saldırıların karşısında cesaretle mücadele edenler, kadınlar yaşasın diyenler ise gözaltına alınıyor; istismarcılar korunurken istismarı açığa çıkaranlar tutuklanıyor, derneklerimiz kapatılıyor, kurumlarımız basılıyor.

Tüm bu saldırılara rağmen sokakta olmaktan, özgürlüğümüz için el ele mücadele etmekten geri adım atmayan biz kadınlar birbirimizden aldığımız güçle bir kez daha tekrarlıyoruz;

**ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZLE
ÖLDÜREN DÜZENİ YIKACAĞIZ,
SOSYALİZMİ KURACAĞIZ!**

ISBN 978-605-84928-9-9

9 786058 492899 >